ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1178

4 динара

26. VII 1974. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XXXV

ЦРНО ЗЛАТО

КАТАР И БАХРЕИН

СТРАНЕ 24·25

КОМПЛЕТАН СТРИП

ПОЛ ТЕМПЛ

Ripley

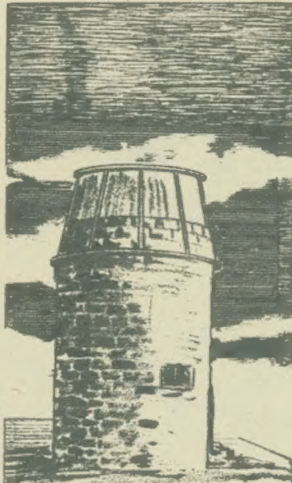
Веровали или не

ВЛАДАР КОЈИ ЈЕ ПРАВДУ ДЕЛИО КАРТАМА

КАН ЈАН БЕЈГ,

КОЈИ ЈЕ ВЛАДАО КРИМОМ ОД 1610. ДО 1633. ГОДИНЕ ПОЗИВАО ЈЕ СВАКОГ ОСУЂЕНИКА НА СМРТ НА ПАРТИЈУ КАРАТА. АКО БИ ОСУЂЕНИК ПОБЕДИО ПОКЛАЊАНА МУ ЈЕ СЛОБОДА, А АКО БИ ИЗГУБИО — **ОДМАХ БИ БИО ПОГУБЉЕН.**

ЗГРАДА ЗА СТО

ЗГРАДА ОПШТИНЕ У ДОЛУ (ФРАНЦУСКА) САГРАЂЕНА ЈЕ У ОБЛИКУ ВАЉКА ЗАТО ШТО ЈЕ ОПШТИНА ИМАЛА ЈЕДАН ВЕЛИКИ ОКРУГАО СТО ЗА СЕДНИЦЕ. (1417)

РИМСКИ ЦАР ХЕЛИОГАБАЛ

(204–222) РЕДОВНО ЈЕ 3 ПУТА ДНЕВНО МЕЊАО ЦИПЕЛЕ — **И НИКАД НИЈЕ ДВА ПУТА ОБУО ИСТИ ПАР.**

АУСТРАЛИЈСКА ПТИЦА БАШТОВАНКА

ГРАДИ ЗАСВОЂЕНО ГНЕЗДО ИСПРЕД КОГА УРЕЂУЈЕ БАШТУ КОЈУ ПОКРИВА МАХОВИНОМ И УКРАШАВА ЦВЕЋЕМ.

БУБЊЕВИ

ДОМОРОДАЦА ИЗ ЊАСЕ (АФРИКА) ИЗРАЂЕНИ СУ ОД **ЈЕДНОГ КОМАДА ДРВЕТА.**

ВОЋНА МУШИЦА GYNANDROMORPH

ПОЛА ЈЕ МУЖЈАК А ПОЛА ЖЕНКА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● у Напуљу и околини украси од корала носе се само као знак жалости.

● Сципион Африканац био је, према предању, први Римљанин који се сваки дан бријао.

● у Перуанским Андима, тешко проходним и увек под снегом велику помоћ представља једна врста малих магараца. Понекад ови магарци застану на путу и

ни све грдње ни молбе не помажу. Тада сељаци знају да није у питању обична, магарећа тврдоглавост већ да су ове животиње својим изванредним слухом осетиле наилазак лавине. Тако магарци често спасу сигурне смрти и себе и свог господара.

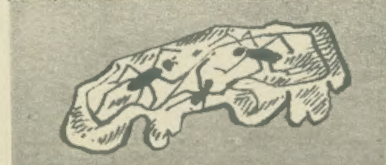

● Сејшелска острва сачињава група од 34 острва која заузимају површину од 254 квадратна километра. Земљиште на овим острвима, која се налазе у Индијском океану, у близини полутара, веома је плодно: успевају разне врсте палми, циметово дрво, ванила, какао, каучук, кафа и друго.

● на рушевинама изгорелог Рима Нерон је подигао своју „златну кућу" у којој су многе дворане биле украшене сребрним и златним плочицама. Таваница у главној дворани представљала је небески свод и лагано се окретала над главама Неронових званица.

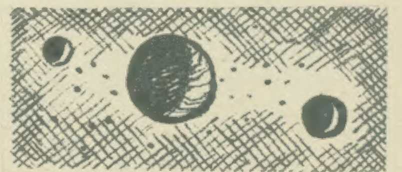

● судећи по фосилима мрава сачуваним у комадима ћилибара ови инсекти су још пре 30 милиона година живели у великим заједницама и још тада су „знали" за поделу рада.

● стручњаци Института за борбу против инфаркта у Хајделбергу, у Западној Немачкој, утврдили су да је посматрање фудбалских утакмица штетније за срце и крвоток чак и од посматрања најузбудљивијег криминалног филма. Оптерећење срца је највеће — измерено је и до 127 откуцаја срца у минуту — за време узбудљивих ситуација у казненом простору или шутирања на гол. Код гледања криминалних филмова ти откуцаји износе само 60 до 65 у минуту.

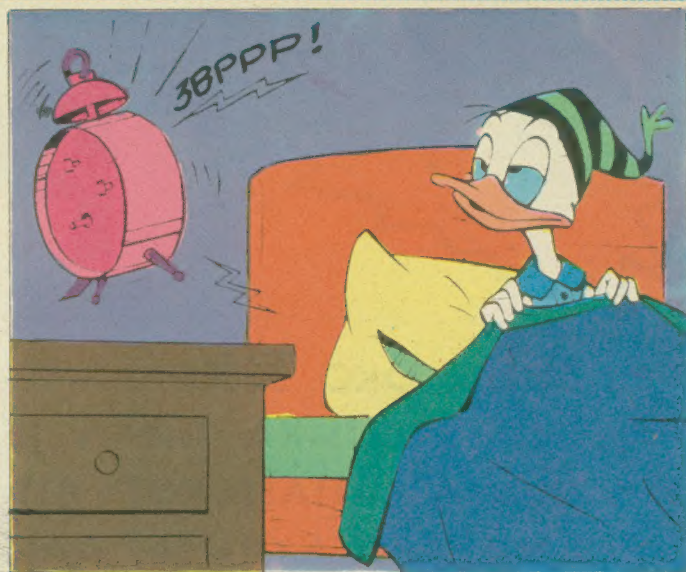

● Марс, планета која је добила име по римском митолошком богу рата, има два сателита: Фобос и Деимос, што на нашем језику значи страх и ужас.

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ГРЕШКА АДМ

СУДБИНА ОКО 300000 АМЕРИЧКИХ ВОЈНИКА БИЛА ЈЕ У РУКАМА ЈАПАНСКОГ ВИЦЕАДМИРАЛА КУРИТЕ, АЛИ ЈЕ ОН БЕЗ ИКАКВОГ ПРАВОГ РАЗЛОГА ДОНЕО НЕОБИЧНУ ОДЛУКУ.

По првобитном плану амерички напад на Филипине требало је да почне 20. децембра 1944. године. Али, подаци које је амерички адмирал Хелси добио од партизана на Филипинима показивали су да би изненадна и брза акција имала више изгледа на успех. Зато је одлучено да напад на Филипине почне два месеца раније, 20. октобра.

Искрцавање је почело

Маса америчких бродова ваљала се све ближе. Искрцавање у заливу Лејте одвијало се брзо и организовано. До краја дана, 20. октобра, било је искрцано 124.000 војника, и то уз невероватно мале губитке од свега 75 људи! У року од 24 часа број искрцаних попео се на 225000, а то је било више него за време инвазије у Нормандији! Мостобран је проширен и булдожери су брзо почели да раде на оспособљавању аеродрома.

На прву вест о почетку америчких операција почео је да се одвија и јапански план „Шо Го“, и то онај део који је израђен за случај напада на Филипине. Јапанска команда полагала је све наде у поморску битку чији би исход решио и питање америчке инвазије на Филипине. Зато је за ту битку ставила у покрет све снаге своје флоте.

Свитао је судбоносни дан 24. октобар. У саму зору Трећа флота адмирала Хелсија плсвила је у четири одвојене групе. Три од њих којима су командовали адмирали Шерман, Боган и Девисон, налазиле су се на око 500 километара североисточно од острва Самар, на међусобној удаљености од неколико часова пловидбе. Још од ноћи групе су пловиле према заливу Лејте на Филипинима да би заштитиле трупе које су се тамо искрцавале.

Извиђачки авиони с америчких носача полетали су одмах после изласка сунца. Већ од 7.46 часова почели су стизати њихови радио-извештаји о кретању јапанских бродова. Јапански флотни састави користили су ноћ да се сасвим приближе Лејти где је и даље несметано текло искрцавање америчких трупа.

Дан је полагано одмицао. Извиђачки авиони пратили су и стално јављали о кретању централне јапанске флоте вицеадмирала Курите према теснацу Сан Бернардино и јужне јапанске флоте адмирала Нишимуре и Шиме према теснацу Суригао.

Први напади

Око подне удаљеност америчке Треће флоте адмирала Хелсија од обеју јапанских ескадрила толико се већ смањила да су у дејство могли да ступе авиони са тешких америчких носача. Авиони су узлетали и несметано стигли до централне ескадриле адмирала Курите. Настојали су да погоде два највећа јапанска бојна брода „Јамато“ и „Мусаши“, сваки од по 63000 бруто регистарских тона. „Мусаши“ је потопљен, али тек у шестом ваздушном нападу. Изврнуо се на бок и потонуо повукавши са собом готово половину од 2400 чланова посаде. Погођен је с 26 торпеда и 30 авионских бомби. Потопљен је и јапански разарач „Вакаба“ док је крстарица „Миоко“ тако тешко оштећена да није могла да настави пловидбу.

Јапански вицеадмирал Курита

Један напад извршили су амерички авиони и на јужну ескадру адмирала Нишимуре и погодили неколико бродова.

Али, ваздушни напади нису зауставили централну и јужну јапанску флоту: обе ескадре наставиле су пловидбу према заливу Лејте.

34. ескадра

Адмирал Хелси је одредио план за даљу акцију. У 15 часова послао је радиограме члановима свога штаба на њиховим бродовима и изложио положај:

— Централна јапанска флота вицеадмирала Курите плови према теснацу Сан Бернардино у намери да у заливу Лејте уништи наш десантни конвој. Са југа плови флота адмирала Нишимуре с намером да се пробије кроз теснац Суригао и да се у заливу придружи Курити. Брину ме јапански носачи авиона. Нема их, а они су највећа опасност. Јапанци су у ову битку бацили целу флоту, али наши извиђачки авиони те проклете носаче још нису приметили. Нишимуру ће на излазу из теснаца Суригао дочекати вицеадмирал Кинкајд са Седмом флотом, а Куриту, на излазу из теснаца Сан Бернардино, 34. ескадра коју ћемо формирати од делова наше флоте којом ће командовати адмирал Ли.

Радиограми су послати али план адмирала Хелсија није спроведен јер су наступили нови догађаји који су га натерали да промени првобитну одлуку. На жалост, вицеадмирал Кинкајд о томе није ништа знао. На основу примљеног радиограма запосео је својом Седмом флотом излаз из теснаца Суригао и чекао Нишимуру. Према садржини радиограма закључио је да је 34. ескадра такође запосела излаз из теснаца Сан Бернардино и да тамо чека Куриту.

Никада касније није утврђено зашто адмирал Хелси о промени своје одлуке није обавестио Кинкајда. Одмах после првог послатог радиограма Кинкајду адмирал Хелси је добио обавештење од пилота извиђачких авиона да је на око 500 километара северно од залива Лејте примећена северна група јапанске флоте у чијем су саставу били и носачи авиона.

Потера за носачима

Хелси је донео судбоносну одлуку: наредио је да цела америчка флота, која се налазила у том делу Пацифика са задатком да штити искрцавање америчких трупа на Филиђине, крене у сусрет северној јапанској флоти. У близини Филипина на излазу из теснаца Суригао остао је само вицеадмирал Кинкајд са Седмом флотом.

Нема сумње да су на овакву одлуку адмирала Хелсија имала утицај дотадашња искуства ратовања на Пацифику према којима су носачи авиона били највећа опасност. На такву одлуку утицали су и извештаји посада америчких авиона о извршеним нападима на централну флоту јапанског вицеадмирала Курите који су били претерани тако да се из њих добијао утисак тешких јапанских губитака. То је потврђивала и чињеница што је флота адмирала Курите променила курс и враћала се удаљујући се од теснаца Сан Бернардино. По свој прилици је то код Хелсија створило утисак да се поражена јапанска флота адмирала Курите повлачила и да пролазу Сан Бернардино више не прети опасност.

Било је око 6 часова када је Хелси послао други радиограм вицеадмиралу Кинкајду. Он је гласио: „Централна јапанска флота вицеадмирала Курите тешко оштећена, стоп. Крећем према северу да у зору нападнем непријатељске носаче“.

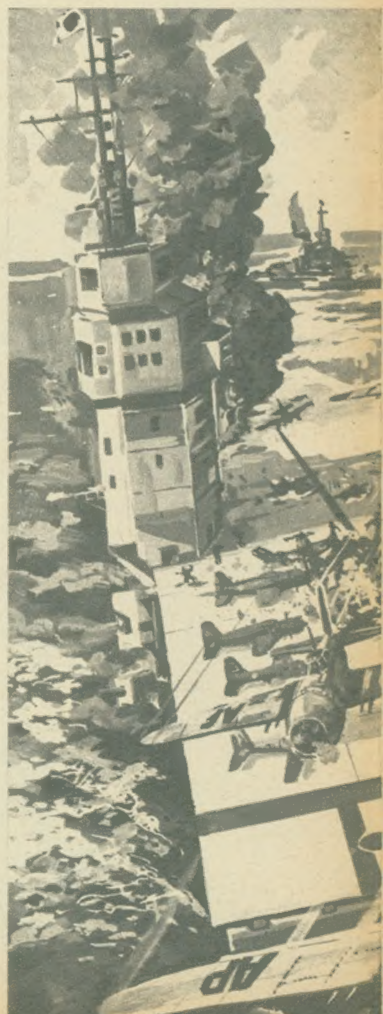
Хелси је, као што је већ речено, заборавио да повуче први радиограм који је обавештавао Кинкајда да ће теснац Сан Бернардино чувати 34. ескадра адмирала Лија. Из овог другог радиограма Кинкајд није могао да закључи да та ескадра није ни формирана и да теснац нико не чува.

И док је Хелси хитао према северу, а Кинкајд чекао на излазу из теснаца Суригао, пловио је јапански вицеадмирал Курита са централном флотом натраг према западу. Обавестио је главнокомандујућег адмирала Тојоду о свом повлачењу, али је од Тојоде добио наређење да поново усмери флоту према теснацу Сан Бернардино. У том тренутку ни Тојода ни Курита нису знали да је излаз из теснаца потпуно слободан и небрањен

Пала је ноћ. Јужна јапанска флота адмирала Нишимуре упловила је у теснац Суригао. У уском пролазу чекало ју је 39 америчких торпедних чамаца скривених уз тамне обале, а на излазу из теснаца 24 разарача, шест бојних бродова и осам крстарица.

130 торпеда у једној ноћи

У 2.15 после поноћи на знак вицеадмирала Кинкајда амерички разарачи кренули су у напад на јапанске бродове. Тиме је почео један од највећих торпед-

МИРАЛА ХЕЛСИЈА

них напада у току II светског рата. Испаљено је око 130 торпеда. Читав теснац био је осветљен стравичним блесковима.

Остаци јапанске флоте доспели су до самог излаза из теснаца али су их тамо дочекали тешки топови америчких бојних бродова. До 4 часа све је било готово: јужна јапанска флота више није постојала.

Истовремено, али далеко од тог места, адмирал Хелси је пловио највећом брзином према северу. Ујутру се већ налазио око 900 километара северно од Лејте. Међутим он није знао да се јапански план захваљујући баш њему тачно одвијао, при чему је северна јапанска флота под командом вицеадмирала Озаве имала задатак да привуче целу Хелсијеву флоту и тако омогући Курити да се пробије кроз Сан Бернардино и спречи америчко искрцавање на Филипине. Хелси је насео. Озава је знао да служи као мамац и да ће имати тешке губитке. Његова предвиђања су се испунила.

Први авиони с америчких носача Треће флоте узлетели су у 6.30 и кренули према Озавиној флоти. До 14 часова 25. октобра готово цела северна јапанска флота била је уништена. Само је мањи број лакших бродова и разарача успео да умакне.

Где је Ли?

Пре него што је борба на северу и почела, централна јапанска флота вицеадмирала Курите, која се враћала према теснацу Сан Бернардино, приближавала се свом циљу. Кроз теснац је прошла 25. октобра око 7 часова изјутра и стигла надомак Лејте. У то време на пучини су се налазиле само слабе америчке заштитне снаге, а на копну, као у мравињаку, више од 300000 америчких војника. Био је то један од најкритичнијих тренутака за америчку армију после Перл Харбура. Катастрофа је била на помолу.

Тешки топови са бродова вицеадмирала Курите осули су паљбу на транспортне бродове на којима је дата узбуна. Амерички лаки ескортни носачи и неколико разарача прихватили су борбу. Нико није поступао по правилима војне службе, него је свако радио на своју руку. Настала је гужва.

Амерички авиони који су се затекли у близини залетали су се у јапанску флоту не марећи за жртве. Изгубљено је 105 авиона, па ипак су јапански бродови полако напредовали у залив.

Затражена је помоћ од вицеадмирала Кинкајда али он није могао ништа да учини јер је у борби са јужном јапанском флотом утрошио сву муницију и залихе горива. Кинкајд је очајно слао радиограме адмиралу Хелсију који је у то време, заузет уништавањем северне јапанске флоте, био сувише далеко. Први Кинкајдов радиограм гласио је: „Јапанска флота адмирала Курите отворила је ватру на Лејту!" Други радиограм је био одређен: „Зашто 34. ескадра не брани Лејту."

Када је Хелси добио други радиограм, претрнуо је. Тек тада се сетио да Кинкајд није обавештен о непостојању 34. ескадре и промени плана коју је учинио. Тек сада је и поверовао да је Куритина флота заиста пред Лејтом. Никад није објашњено зашто одмах није напустио борбу са адмиралом Озавом и покушао да се врати назад, мада не би стигао да спречи покољ америчких трупа које су се искрцавале или су већ биле искрцане.

„Ли, где је Ли, за име Бога?! Шаљите Лија!" — био је последњи радиограм који је Хелсију стигао од Кинкајда. Овај радиограм ухватила је и прислушна служба адмирала Нимица, главног команданта америчке Тихоокеанске флоте, који је био у Перл Харбору. Нимиц је одмах затражио од Хелсија извештај о положају 34. ескадре и одбрани Лејите. Није му било јасно шта се у заливу дешава.

Сам у заливу

Хелси је схватио шта је својим одлукама учинио али више није могао да исправи грешке. Ипак је наредио да се све расположиве снаге флоте највећом брзином упуте у правцу Лејите.

У читавом низу обрта и необичних одлука које су за време целе ове поморске битке највеће у историји поморства доношене најнесхватљивија је била она коју је донео јапански адмирал Курита. Иако је могао да реши судбину Филипина, а можда и исход рата на Пацифику јер му нико није пружио прави отпор наредио је у 12,36 да се централна јапанска флота повуче. Окренуо је бродове у правцу Сан Бернардина и без икаквог разлога напустио залив. Прошао је кроз теснац и отпловио према западу. Ни до данас није објашњено зашто је то учинио.

Бекством јапанске флоте кроз Сан Бернардино завршена је битка код Лејте названа још и Друга битка у Филипинском мору. У њој је јапанска флота претрпела губитке каквим у историји једва има примера. Од тог ударца више се није опоравила све до краја рата.

М. Т.

ДИКАН и ШПИЈУНИ

Н. ЛЕКИЋ

Л. СРЕДАНОВИЋ

СТРОГО ПОВЕРЉИВО

Преобучен у мисионара, шеф византијских шпијуна генерал Жбирос стигао је у Сарматију и одмах се састао са својим локалним тајним агентом Свракопулосом...

МОЖДА БИ ОД САРМАТА НАЈЛАКШЕ ДОБИЛИ САРМУ АКО ЊИХОВОГ КРАЉА ЈАКОТУ ОЖЕНИМО НЕКОМ НАШОМ ПРИНЦЕЗОМ И ТАКО ГА ВЕЖЕМО ЗА ВИЗАНТИЈУ!

АЛИ ЈАКОТА ЈЕ ВЕЋ ОЖЕЊЕН!

А КАКО БИ БИЛО ДА ИЗИГРАМО САРМАТЕ ПРЕВОДЕЋИ ИХ СТВАРНО У ХРИШЋАНСТВО. ОНДА БИ МОРАЛИ ДА СЛУШАЈУ НАШЕГ ПАТРИЈАРХА...

...А ОН МИ ЈЕ ОБЕЋАО ДА ЋЕ ИХ АНАТЕМИСАТИ* АКО НАМ НЕ ДАЈУ САРМУ!

ОНИ СУ ВЕОМА ОДАНИ СВОМЕ БОГУ ЈАПРАКУ ЈЕР ВЕРУЈУ ДА ИМ ОН ДАЈЕ САРМУ!

У СВАКОМ СЛУЧАЈУ ПОСЕЈАЋУ СВУДА ШПИЈУНЕ ДА ОТКРИЈУ ФОРМУЛУ ЗА ПРАВЉЕЊЕ САРМЕ!

ШПИЈУНЕ ИМ БАШ САД ЛАКО МОЖЕТЕ УБАЦИТИ КАД СУ СВИ САРМАТИ НА ВЕЧЕРЊОЈ МОЛИТВИ!

БОЖЕ, ПОМОЗИ!

БОЖЕ, ПОМОЗИ!

* ПРОКЛЕТИ

У ЗАЛАЗАК СУНЦА СВИ САРМАТИ СУ НА ГЛАВНОМ ТРГУ. НАЈПРЕ СТОЈЕ НА ЈЕДНОЈ НОЗИ И ВИЧУ „БОЖЕ, ПОМОЗИ", А ОНДА СЕ КЛАЊАЈУ БОГУ САРМЕ!

А ЗАШТО СЕ ПРИ ТОМ УДАРАЈУ ПО ГЛАВИ?

ПИТАО САМ ИХ АЛИ НЕЋЕ ДА КАЖУ ЗАШТО ТО РАДЕ!

БОЖЕ, ПОМОЗИ!

БОЖЕ, ПОМОЗИ!

КО СУ ОНА ДВОЈИЦА? НЕ УЧЕСТВУЈУ У МОЛИТВИ!

ТО СУ НЕКИ СТАРИ СЛОВЕНИ... ОВДЕ СУ САМО НА ПРОПУТОВАЊУ!

Док су Сармати били на молитви, Жбирос им је у куће на мала врата и кроз прозоре убацио шпијуне а сам је подигао шатор и почео да проповеда хришћанство...

ОВАЈ ХВАЛИ СВОГА БОГА! ДА ВИДИМО ШТА ОБЕЋАВА!

ХЕЈ, НАРОДЕ САРМАТСКИ! ДОЂИ ОВАМО, НЕ ВАРАЈ СЕ ТАМО! ИМАМ ЗА ВАС БОГА ИЗ ИНОСТРАНСТВА. ВИЗАНТИЈСКА РОБА. ПОКЛАЊАМ ПОСТЕРЕ СВЕТАЦА У БОЈИ!

Идућег петка: ШПИЈУН ПОД КРЕВЕТОМ!

КАКАВ ДИВАН БРОЈ!

ДА БИ ДОКАЗАЛИ ОНО ШТО ЈЕ МЛАДИ СРИНИВАСА РАМАНУЈАН АЛИАНГАР ЗНАО НАПАМЕТ, ЧУВЕНИМ МАТЕМАТИЧАРИМА БИЛО ЈЕ ПОТРЕБНО И ПО НЕКОЛИКО МЕСЕЦИ.

У Мадрасу, главном граду државе Мадрас у јужној Индији, једног дана крајем 1909. године неко је закуцао на врата радне собе угледног и богатог мадраског поседника Рамачандре Рао. Неколико тренутака касније у собу је ушао онизак млад човек. Одећа на њему била је прљава а лице зарасло у браду. Држао је под мишком неку неуредну свеску и збуњено застао насред собе.

— Седите! — понудио га је Рао — и кажите због чега сте дошли.

— Господине Рао, чуо сам да ви познајете и цените математику па сам дошао да вам ово покажем — рече младић тихо и пружи му свеску.

Рамачандра Рао врати се за свој сто и поче да листа упрљане странице свеске пажљиво прелазећи погледом преко бројева и математичких знакова који су били на њима исписани. Израз на његовом лицу постајао је све озбиљнији. Превртао је листове и враћао се на оне које је већ прегледао, гризући доњу усну зубима, као у недоумици. Кад је поново склопио свеску, продорно се загледа у мирне, дубоке очи кркког младића.

— Верујте, ово у многоме превазилази моје знање из математике — рече му. — Шта могу да учиним за вас?

— Ако можете, господине Рао, помозите ми да нађем неки посао, било какав. Да бих могао и даље да се бавим математиком, морам од нечег да живим.

Рамачандра Рао замишљено је климнуо главом.

— Учинићу све што могу — обећа — а дотле, дозволите да вам позајмим нешто новца.

— Хвала, господине — рече младић узимајући своју свеску. — Ја сам већ ваш дужник јер сте разумели мој рад и саслушали ме. Новац не могу да примим, нећу моћи да га вратим...

Рамачандра Рао већ је чуо о даровитом младом математичару по имену Сриниваса Раманујан Алиангар, а сада је био запањен оним што је прочитао у његовој изгужваној, прљавој свесци. Зато је одлучио да одмах учини нешто за њега и колико-толико помогне му да се бави својом математиком. Већ после неколико дана двадесет двогодишњи Сриниваса Раманујан добио је неки чиновнички посао у мадраској луци.

ОН ТО ВЕЋ ЗНА!

Раманујанова породица припадала је браманима, највишој друштвеној класи у Индији. Али, у време његовог детињства Алиангари су били већ готово потпуно осиромашили.

Сриниваса Раманујан је био омиљено дете у породици. Растао је окружен љубављу и збуњивао све својом бистрином. Када је у петој години пошао у школу, људе из његове најближе околине није више збуњивала његова бистрина — они су се сада дивили Раманујановој интелигенцији. Изгледало је да све што треба да научи у школи он већ зна!

Гимназија Кубаконан доделила је Раманујану стипендију и његови блистави успеси у школи су се наставили. А онда, кад је имао свега петнаест година, један старији пријатељ му је позајмио „Кратак преглед елементарних резултата у чистој и примењеној математици“, дело Џорџа Шубрица, професора математике из Кембриџа. У овој књизи у два тома били су постављени проблеми без доказивања око 6.000 теорема.

САМОУКИ ПРОФЕСОР

Раманујан их је просто гутао. Без ичије помоћи успео је да докаже све формуле, најпре из геометрије, а онда је прешао на алгебру. Али, толико је био занет математиком да је занемарио остале предмете. Због слабе оцене из енглеског језика изгубио је стипендију и морао да напусти гимназију.

Животне прилике у Раманујановој породици сада су тешке. Он живи као прави сиромах, али математику не напушта. Сатима седи над бројкама и теоремама, учи сам без икаквих уџбеника или помагала.

После неколико година мајка је успела да га наговори да се ожени верујући да ће тако престати да се повлачи у самоћу. Али, ништа Раманујана није могло да одвоји од математике. Рамачандра Рао му је нашао посао у мадраској луци, а Раманујан у слободним часовима наставља да ради на својој теорији бројева. Ускоро почиње да се бави теоријом континуалних функција и теоријом расподела.

Сви су у Мадрасу сада већ знали за велику љубав Раманујанову према математици. Неки су му се смејали а неки га подржавали. Ови су успели да га наговоре да се обрати великом енглеском математичару Хардију Годфрију Харолду.

Раманујан је Хардију послао 120 геометријских теорема које је доказао о чему је овај чувени професор са Кембриџа касније писао: „Те теореме могао је да постави само генијалан математичар. Ниједна варалица, чак ни генијална, не би могла да схвати тако високе апстракције.“

Харди је одмах позвао Раманујана да дође у Кембриџ. Крајем 1913. године овај млади чиновник из мадраске луке после низа перипетија кренуо је за Енглеску где га је професор Харди срдачно дочекао.

Самоуки математичар Сриниваса Раманујан Алиангар убрзо је постао члан Краљевског научног друштва Британије и постављен за професора у Кембриџу, у колеџу „Свете тројице“.

УМРЕЋУ У ИНДИЈИ

После пет година проведених у Енглеској Раманујан се разболео од туберкулозе. Кад је једном професор Харди дошао у болницу да га посети, Раманујан га је упитао:

— Како сте дошли, поштовани професоре?

— Таксијем — одговорио је Харди.

Раманујанове очи су се зацаклиле.

— Који број? — упитао је.

„Болест је свих математичара да просто упијају бројеве“, помислио је Харди и смешкајући се одговорио:

— 1729.

— Какав диван број! — готово је узвикнуо Раманујан. — То је најмањи број који се добија сабирањем два различита броја дигнута на куб. И то постоје две такве комбинације.

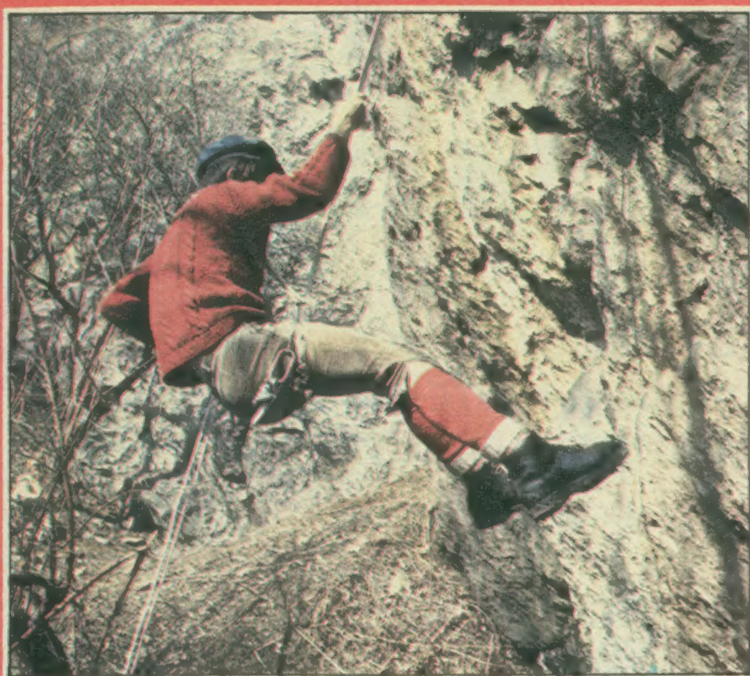
Професору Хардију било је потребно неколико месеци да открије да се збир од 1729 може добити од $10^3 + 9^3$ или од $12^3 + 1^3$!

Кад се мало опоравио, Раманујан се вратио кући, у Индију. Можда је осећао да му се ближи крај. Умро је кад му је било свега 32 године!

М. С.

— Господине Рао, чуо сам да ви познајете и цените математику, па сам дошао да вам покажем ово — рекао је тихо Раманујан и пружио свеску.

ДИЛФЕРОВО СЕДЛО — Сићи у пећину није нимало лако. Изаћи из ње још је теже. И за једно и за друго потребни су знање, вештина и снага. Обука нових и стални тренинзи старих чланова спелеолошког друштва врше се у Кошутњаку недалеко од Београда, на стрмим литицама брда где су услови за спуштање и пењање слични оним у пећинама. Почиње се од спуштања помоћу „Дилферовог седла“, специјално везаног конопца, при чему особа која се спушта (као кофа у бунар) седи.

ЗЛУ НЕ ТРЕБАЛО — Понекад је у пећинама потребно бити и ронилац да би се кроз узан отвор испуњен водом прешло из једне у другу салу. Роњење је нарочито опасно у неиспитаном пролазу где се не зна његова дужина. Зато је најсигурније упустити се у такву авантуру опремљен ронилачким оделом и боцама са кисеоником. Роњење са опремом учи се у базенима.

ДУБОКО ПОД ЗЕМЉОМ

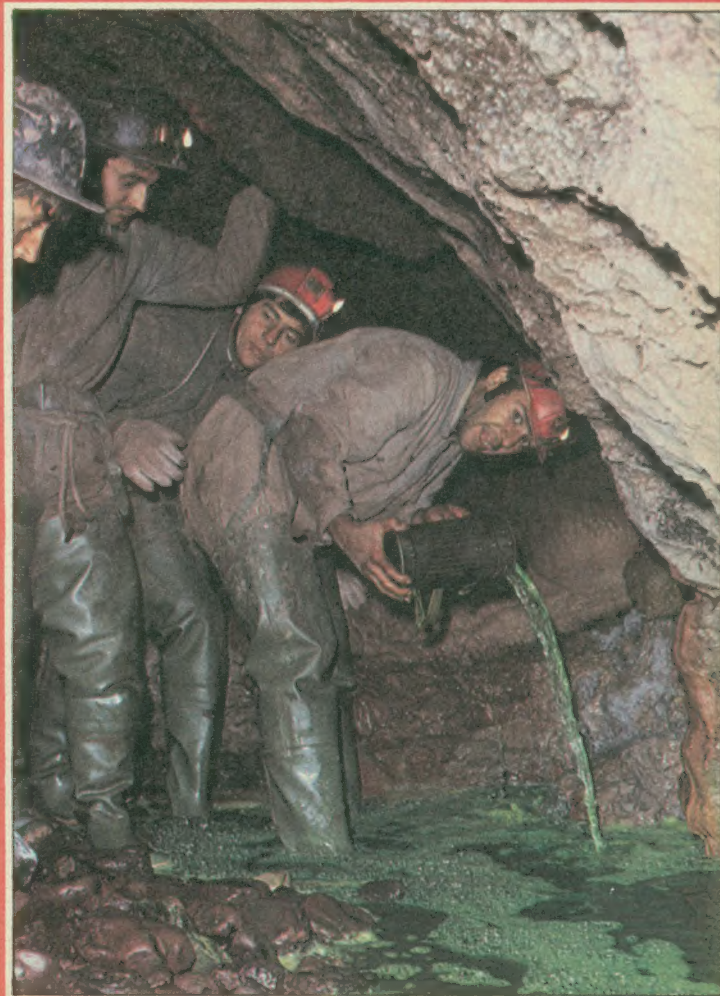
У СВЕТУ ТИШ

Још ни на једном факултету у нашој земљи не постоји одсек за спелеологију, науку која проучава пећине, јаме, поноре и друге врсте подземних шупљина у карсном земљишту. Подземним царством баве се само научници. На основу забележака о биљном и животињском свету, геолошком саставу стена, нађеним фосилима, проточним и стајаћим водама, микроклими пећина и другим сличним подацима, изводе закључке, износе претпоставке, или доказују истине о утроби земље. Главни ослонац у њиховом раду су љубитељи пећина, вредни неимари који им све те податке прикупљају, срећују, доносе, људи које тајне подземног света привлаче магнетском снагом, који не знају за страх. Међу њима су лекари, ученици, службеници, геолози ... Многи су први пут сишли у пећине из чисте радозналости. Али, прекрасан пећински свет заувек их је заробио: постали су спелеолози ...

ВЕЛИКИ УЛАЗ НИЈЕ ВЕЛИКА ПЕЋИНА — Сви истраживачи пећина тврде да велике шупљине у земљи имају мали улаз и обрнуто. То потврђује и пећина Буковик код Нове Вароши у коју може да се уђе само пузећи (на слици). Пећински улази су на ободу или при дну крашких поља. Одмах од улаза простиру се канали у једном нивоу у дубину брда или планине, или се канали спуштају са спрата на спрат (у етажу) све ниже у дубину док се не дође до проточне воде где је и најнижи ниво. Енглески спелеолози спустили су се у пећини Балинка у Хрватској чак до дубине од 400 метара!

МОЖЕ ДА СЕ ЖИВИ — Услови за живот човека у пећинама сасвим су подношљиви. Температура је стална и износи око 12 степени Целзијусових изнад нуле. Спелеолози проводе у пећинама по читав дан, а често у њима и спавају иако ноћ и дан разликују само по времену на својим часовницима јер под земљом владају потпуни мрак и мртва тишина. Тамо где вода капље са зидова и таваница, сваки удар капи о воду у малим језерима одјекује тако језиво да се и најхрабрији уплаше. Они који први пут уђу у пећину готово да се престраве од паклене цике хиљаде младунаца слепих мишева који у грроздовима висе на зидовима и таваници. Највећа опасност за спелеолога у пећинама су летње кише и провале облака које се доле под земљом не чују а примете тек кад бујица продре кроз подземне поре и канале у унутрашњост пећине.

ДРУГ СЕ МОРА СПАСТИ — У „подземном свету“ стене су клизаве и оштре а несреће честе. Најтеже је кад се сломи нога. Али ту су другови. Наоружани знањем из медицине и приручним средствима за такве случајеве, брзо ће прискочити у помоћ повређеном и припремити га за извлачење из пећине. Један од њих држаће га на својим леђима, док ће их неколико чланова, који увек остају испред улаза у пећину, извлачити помоћу конопца. То је мукотрпан захват и захтева велику спретност па се на тренинзима, као на овом на слици, најчешће и вежба.

САМО У КРЕЧЊАКУ — Добри спелеолози, поред тога што сви имају тачне геолошке и топографске карте, знају да се пећине налазе на карсном земљишту јер настају хемијским и механичким деловањем воде чијем је разарању кречњак веома подложан. До почетка истраживачке акције — уласка у пећину, екипа мора прво да проучи карту, обиђе село у чијој се близини пећина налази и разговара са сељанима који могу да пруже корисне податке. Сами сељани обично зазиру од пећина, па чак и од окапина — пећина у које допире спољна светлост.

ИНЕ

КАКО ПОСТАТИ СПЕЛЕОЛОГ?

Довољно је да имате 16 година и да се учланите у Спелеолошки одсек при Градском одбору планинара Београда у Улици Змаја од Ноћаја 9/IV. Није вам потребно никакво спелеолошко знање јер ћете га стећи на тромесечном течају који вас чека после уписа. Две године ћете учествовати у свим истраживањима као приправник, а затим ћете морати да напишете рад о истраживању једне пећине у којој сте били. Свој извештај бранићете пред Републичком комисијом Планинарског савеза. У готово свим републичким центрима постоје спелеолошка друштва.

УДАРНА ТРОЈКА — Већ после 100 метара од улаза наилази се на воду која капље са таванице и зидова сале — накапницу од које се стварају пећински украси разних облика и боја: сталактити и сталагмити, драперије и саливи. Разлика између сталактита и сталагмита је у томе што сталактити висе са таванице пећинске сале, а сталагмити стоје на земљи. Ако се исти украси нађу „приковани“ за зидове пећине створе се драперије (завесе) док је салив „окамењени“ водопад каквих у пећинама има доста. Различиту боју пећинским украсима дају минерали разних соли. Тако црвена долази од оксида гвожђа, бела од соли магнезијума, плава од соли бакра... Најтежи посао приликом истраживања пећине има ударна тројка. То су тројица најхрабријих и најспособнијих спелеолога који први силазе у непознату пећину и постављају телефонску линију и инструменте. Али они имају и срећу да први виде пећински накит и да му се диве

ИСТРАЖИВАЊЕ ЈЕ ЗАВРШЕНО — После напорног рада под земљом спелеолози нису баш чисти али су, како тврде, најсрећнији људи на свету јер могу да виде и доживе оно што не може свако. Сада, после обављене акције, предстоји им добро прање а затим сређивање прикупљених података. А онда планирање нових подухвата И тако, из године у годину, од пећине до пећине...

КАЛЕМ-МОДА

Оним који желе разним детаљима да обнове своју гардеробу а да их то не стаје много предлажемо да то учине помоћу калем-моде као што су то некада радиле наше баке. Довољно је да набавите један дрвени калем од конца, више клупчића разнобојне вунице, четири ексерчића и да се наоружате стрпљењем. Пазите! Мада ће вам се рад у почетку чинити спорим, јер сте још невешти, касније, ако се само будете придржавали наших упутстава, ићи ће као од шале.

На калем **(црт. 1)** укуцајте четири ексерчића по могућству с округлим главицама да се вуница не би кидала. Затим један крај вунице провуците кроз отвор на калему **(црт. 2)** а вуницу обавијајте око ексерчића као што је приказано на нашем **цртежу број 3.** На исти начин обавијте још један ред вунице **(црт. 4)** а онда тањом штрикаћом иглом пребаците **доњу** петљу (на црт. 4 обележену словом А) преко ексера тако да горња петља остане нетакнута на ексерчићу **(црт. 5).** Тако урадите са све четири петље (при томе чврсто држите оба краја вунице — означени су дебљим стрелицама — да вам петље не би „побегле“ са ексерчића) и на крају повуците доњи крај да би се петље затегле. Затим поново намотајте ред петљи (као на црт. 4) и пребацујте доњу петљу преко горње. На овај начин добићете плетену траку која ће излазити из доњег отвора на калему. Уколико за време рада везујете вуницу различитих боја трака ће бити шарена. Рад завршите тако што ћете вуницу уденути у иглу и провући је кроз све петље. **(црт. 6)** а затим петље поскидајте са ексерчића **(црт. 7).**

Од трака можете направити различите ствари. Ако је завијате као на **цртежу 8** и прошијете можете добити капу **(црт. 9).** Од два равна круга **(црт. 10)** можете направити торбицу. Торбицу обавезно поставите чвршћим платном **(црт. 11)** да се вуница не би истегла. На торбицу пришијте каиш који сте такође направили од исплетене траке **(црт. 12).**

Од више трака уплетених у кике или нашивених једна на другу можете направити појас **(црт. 13),** украсити јастуче или направити подметач за столицу **(црт. 14).**

РАДНИ ДАН КРАЉИЦЕ ВИКТОРИЈЕ

Сваке вечери овај мали померанијски пас дугачке длаке наступа у циркусу „Колумбија“. Публика одушевљено поздравља и глумца и његовог власника чувеног дресера Мајкла. Највише успеха ово паметно куче има са тачком „Краљица Викторија“.

У раскошној спаваћици, с капицом на глави, краљица Викторија се буди. У њеној соби све је минијатурно. Дресерова ципела (на слици) то најбоље показује.

Пошто се умила и очешљала, Викторија креће на посао. Прво треба испеглати хаљину . . .

Затим краљица прелази у трпезарију где припрема обавезан енглески чај. Мајк је сам направио намештај за своју питомицу: сто је висок 9 а столица 5 сантиметара.

На реду је музички тренутак. У куту салона, између камина и секретера, постављен је прави клавир. Мајкл каже да Викторија највише воли да слуша Шопена.

На крају радног дана у комплетној краљевској одори — очи у очи с имењакињом краљицом Викторијом, владарком Британских острва и царицом Индије.

Публика аплаудира и тражи бис. Кученце се враћа у мањеж и седа на трон, достојанствено као што и приличи. Спикер најављује да се краљица, иако уморна, повлачи јер очекује посете.

ДУХ ИЗ Ч

Журнал д Пари донео је тог дана необичан оглас:
„Премда је познато да се мртви не враћају, ако желите и то да видите, дођите код Робертсона. Он доводи утваре, заповеда духовима и сенима."

И — Париз је похрлио. Међу радозналима био је и чувени композитор Луиђи Керубини.

12 КАПИ ЦАРСКЕ ВОДИЦЕ

Тачно у седам часова — причао је касније композитор — у дворану где се искупило око 60 особа, ушао је један сувоњав блед човек. У тишини, осветљен само једном свећом, он се обратио публици:

— Грађани и господо, не припадам шарлатанима који много обећавају, па испадне — ништа. Тврдио сам у новинама да могу да вратим мртве, за кратко време. Изволите, заповедите и — ја ћу вас послушати.

Најпре се нико није јављао, а онда је један плашљив глас затражио да види Жан-Пола Мара, једног од вођа француске револуције, кога је ножем убила жирондинка Шарлота Корде.

Робертсон је, по свим правилима магије, пришао запаљеном огњишту, на њега истресао две чаше крви, боцу витриола, 12 капљица царске водице и поврх свега неке новине. Као по некој заповести појавила се једна мала сенка с црвеном капицом на глави. Иза ње присутни су лепо могли да виде славног револуционара, тако добро да је онај човек који је тражио да га види, полетео да га загрли. Али, сен се расплинула и нестала. На захтев окупљених рећале су се сени Волтера, Русоа, Лавоазијеа и других знаменитих Француза. Робертсон их је једну за другом без грешке позивао. Публика је била одушевљена. — Ту се завршава извештај славног Керубинија са ове сеансе. Међутим, за Робертсона то је био тек почетак. Како су његове „сеансе" имале велики успех, он је одлучио да их усаврши и преселио се — на гробље.

НЕПРИСТОЈНИ ДИОГЕН

Дворана старог капуцинског манастира у ко ји се улазило право с гробља била је сва застрта црним платном и једина светиљка био је овећи фењер скинут с неког надгробног споменика. Пошто би Робертсон изговорио неколико пригодних речи, стари фењер би се угасио и у мрклом мраку, уз шум пљуска кише, грмљавину и јеку звона, на далеком хоризонту појавила би се једна светла тачка.

Неразговетна слика, најпре мала, приближавала се споро, постајући све већа. Најзад би право чудовиште, огромних размера, нахрупило међу гледаоце и управо кад би они, обузети паником, хтели да побегну — нестајало фантастичном брзином! Духови су се појављивали право из гробова, па је утисак био још страшнији.

Али, нису све сцене биле страшне, неке су биле фантастичне а понеке и шаљиве.

Стари грчки филозоф Диоген појављивао се обавезно са фењером „тражећи човека". „Залазио би међу публику и неучтиво плашио даме које су вриштале, на велико задовољство публике" — записао је Керубини који је и даље, тражећи инспирацију за своје опере, присуствовао овим сеансама.

Једне вечери, међутим, Робертсон је на крају успеле представе отворено признао да је све то најобичнији трик.

НАЉУТИО ПЕТРА ВЕЛИКОГ

— Извео сам вам разне појаве које спадају у област варљивих слика. Циљ ми је био да вам прикажем оно што је најочигледније у физици, појаве које изгледају натприродно у веку просвећености.

Међутим, све му то ништа није вредело. Упркос јасном и недвосмисленом Робертсоновом тврђењу да су све фантастичне слике које су видели само резултат вештe примене оптичких закона, већина Парижана остала је у уверењу да је Робертсон чаробњак и није било дана да га посетиоци нису опседали тражећи да им прорекне будућност. Нису били ретки они који су очајни навраћали до њега молећи га да им открије ко је био лопов који им је јуче провалио у стан и однео све што вреди. Узалуд је тврдио да је он научник и да то не може...

А Робертсон је заиста био физичар научник, одличан познавалац оптичких закона. Његов главни и готово једини инструмент била је такозвана чаробна лампа или laterna magica — најстарији пројекциони апарат на свету. Наравно, имао је и више помоћника који се нису појављивали али са којима је до најситнијих појединости увежбавао ток сваке сеансе.

Они би слике на стаклу — „дијапозитиве" — стављали испред чаробне, у ствари сасвим обичне лампе. Јак извор светлости био је с једне стране, сабирно сочиво с друге. Светлост би пролазила кроз лампу и дијапозитив и помоћу два сочива у краткој цеви, пројектовала слику на зид или другу белу површину. Направа је бацала слике у жељеном правцу, а светлост је постепено расла и смањивала се. Јасно, комбинацијом две лампе које су добро постављене и вештим руковањем осветљења добијали су се фантастични ефекти, па није ни чудо што су Робертсонови са-

временици крајем 18. века били спремни да се закуну да се ради о нечем натприродном и сабласном! И Робертсонов отац исто тако физичар, својевремено је помоћу једноставних оптичких справа толико збунио и наљутио руског цара Петра Великог који је дошао у посету Хамбургу да је плахи владар зграбио мађионичарев алат и разбио га у парампарчад!

У Пољској је најпознатији случај „волшебног огледала" пана Твардовског.

ЂАВО УСРЕД ЦРКВЕ

Епископ је управо благосиљао вернике кад се из кадионице, поигравајући на облачцима дима, појавио — ђаволчић. Био је мали, с репом завијеним на крају, с роговима и копитама. Укратко, прави ђаволак. Верници на челу с епископом заглавили су у врата.

То је било у 16. веку. Прошло је много година, на ђаволка су заборавили кад се он изненада опет појавио у старој цркви калуђера реформатора и смртно преплашио једног калуђера. Заинтересовани овом необичном појавом коју су потврдили многи очевици, пољски научници су пре осамнаест година почели да испитују „случај ђавола у цркви". И, шта се показало. У цркви је на почасном месту нађено огледало на чијем је раму стајао натпис на латинском из кога се видело да је некада припадало пану Твардовском који га је употребљавао за „везу са ђаволом".

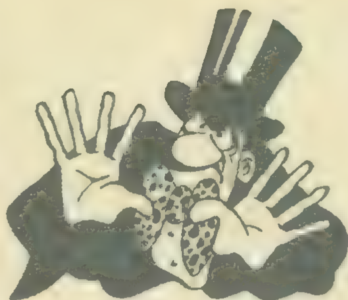
Пан Твардовски је живео у 16. веку у Кракову и бавио се црном магијом, прорицањем судбине, астрологијом, призивањем духова. До данас су сачувана сведочанства о томе како је он, на молбу пољског краља Зигмунта II Августа, „призивао утвару" младе краљеве жене Барбаре Рађивилувне која је кратко време пре тога умрла.

На огледалу је, тачно онако како је писало у старој хроници, нађен траг од удара кључева које је бацио онај преплашени калуђер. Историчари су из старих докумената ишчепркали сведочење савременика да су се приликом спиритистичке сеансе кад је пан Твардовски „призивао краљичин дух", на сточићу поред једне мртвачке главе налазили још и распеће и... огледало.

То је утврђено пре осамдесетак година и ту се стало. Тек недавно пољски научници су се поново заинтересовали за волшебно огледало Твардовског и то не због „чудесне" појаве Барбаре Рађивилувне. Не, дошли су на идеју да овај случај може послужити као доказ да се у Пољској већ у време Зигмунта II Августа знало за laternu magicu коју је званично пронашао Кирхер 1646. године. Започела је распра. Већина научника била је тог мишљења, само је један посумњао у ову могућност. Њему је изгледало да је латерна магика, нарочито у то време, била веома тежак и гломазан апарат за тако деликатну операцију као што је појава утваре у присуству самога краља. По његовом мишљењу Твардовски се морао послужити неким другим иструментом.

Тада се неко сетио огледала. Показало се

ПАРИЖАНИ СУ ДОЛАЗИЛИ ФИЗИЧАРУ СТИВЕНСОНУ ДА ГА ПИТАЈУ КО ИХ ЈЕ ЈУЧЕ ОПЉАЧКАО, ПАНА ТВАРДОВСКОГ МОЛИО ЈЕ КРАЉ ЗИГМУНТ ДА МУ ДОЗОВЕ МЛАДУ БАРБАРУ, А НАПОЛЕОН III ТРАЖИО ЈЕ ОД МАЂИОНИЧАРА РОБЕР-УДЕНА ДА ОСВОЈИ АЛЖИР!

АРОБНЕ ЛАМПЕ

да то није било узалуд. Кад су данашњи научници узели да га проучавају, утврдили су да су у њему угравирани цртежи који под одређеним углом одбијају светлост. У средишту огледала налазио се цртеж који је представљао фигуру младе жене. Помоћу тог цртежа се и појавио „дух“ Барбаре Рађивилувне. Ту је била и фигура несташног ђавола који је толико испрепадао калуђера, паству, па и самог епископа.

РЕЦЕПТ ЗА ДОБРУ СЕАНСУ

За волшебно огледало знало се у средњем веку на Истоку и одатле је пренето на Запад. Много касније авантуриста Каљостро, у вре-

ме боравка у Петрограду, задивљавао је Русе својим „чудима“ које је, очигледно, изводио помоћу сличног огледала.

Пољски научници нису се на томе зауставили, тачно су утврдили шта је потребно за једну успешну „сеансу“.

1. Огледало се налази под строго одређеним углом према јаком извору светлости, на пример према Сунцу или свећњаку са много свећа.

2. Пред огледалом, на тридесет-четрдесет корака од њега треба да се ковитла или пара или дим из кадионице — нека врста екрана.

3. Између огледала и екрана у тренутку појаве „утваре“ не сме се налазити никакав предмет који би заклонио лик који огледало пројицира!

Само се тако може објаснити изненадна појава ђавола неколико столећа после смрти „великог мага“. Вероватно су пре великог празника калуђери, у исто време кад и иконе, очистили и огледало од прашине и затим га окачили на старо место. На празнични дан црква је била јарко осветљена и светлосни зраци падали су на огледало. Према таваници се дизао дим из кадионице. И ђаволак, који је дуго спавао у недрима огледала, поново је заиграо у ваздуху на позадини од дима од тамјана и измирне.

Било је то по свој прилици његово последње појављивање. Кључеви које је бацио уплашени калуђер оштетили су површину огледала и повредила фино изрезану гравуру. Требало би наћи изванредног мајстора граверске вештине који би огледало рестаурирао. Али, тајна оваквог гравирања заувек је изгубљена. Кажу да само још у Јапану знају за тајну чаробних огледала.

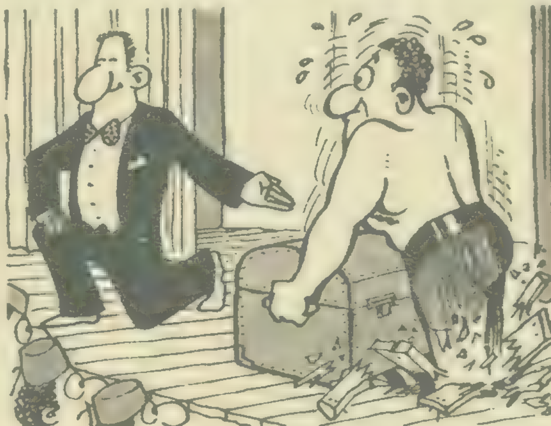
И Робертсон и Твардовски бавили су се опсенарством да би задивили лаковерне појединце, али има и других примера као што је необична мисија чувеног мађионичара Робер-Удена у прошлом веку.

ПОДИГНИ АКО МОЖЕШ!

Французи су почели да освајају Алжир још 1830. године. Мада се овде налазила трећина целокупне француске војске, освајачи се нису осећали безбедно и стално су били изложени нападима огорченог становништва. Како ни казнене експедиције нису успевале да умире Алжирце, Наполеон III смислио је да позове у помоћ — црну магију.

Робер-Уден је своју мисију схватио веома озбиљно. Пошто је добио инструкције од пуковника Невеа из политичког одељења министарства, мађионичар је научио неколико арапских фраза, упознао се са обичајима и сујеверним веровањима Алжираца и нашао себи помоћника, неког муслимана по имену Тибоа. У септембру 1856. године у позоришту града Алжира почеле су представе.

Мађионичар је приказивао нарочито припремљене тачке. На првој представи питао је

да ли међу присутнима има неко ко добро познаје коран. Изашао је седи старац у зеленој чалми и рекао да је он често боравио у Меки и да већ 40 година проучава ову свету књигу. Мађионичар је тада, узевши са стола коран, затражио од старца да напамет изговори текст са ове или оне странице. Старац је достојанствено одбио тврдећи да то није нико у стању да учини.

— А ја могу! — одговорио је Робер-Уден. Мађионичар је обмотао главу чалмом, разделио гледаоцима неколико примерака корана и рекао им да само кажу број странице и број стиха који желе да чују. И, на запрепашћење публике, он је „по сећању“ цитирао сваки стих који би му предложили.

Скинувши чалму Робер-Уден је донео мањи сандук ставио га на неко узвишење, а затим је позвао да на сцену изађе онај који се сматра најјачим међу присутнима. Изишао је један млад Арабљанин снажан као Херкул, подигао сандук као од шале, са два прста. Али, мађионичар је затим прошапутао неке речи и махнуо „чаробним штапићем“.

— Пробај сад! — обратио се снажном Арабљанину.

Младић је, подстрекиван повицима публике, дохватио сандук али није могао ни да га помери. Зграбио га је обема рукама, запео из све снаге, али сандук се није дао. У једном тренутку толико га је снажно повукао да су се под његовим ногама провалиле даске позорнице, али је сандук остао на свом месту. Тада је Робер-Уден као од шале подигао сандуче и добацио га свом помоћнику.

Затим је звиждуком дозвао пса, али не обичног пса.

ПАС КОЈИ ГОВОРИ

Пас је скочио на сточић и легао гледајући свог господара оданим паметним очима.

— То није прави пас — почео је мађиони-

чар — већ човек који није хтео да ми се покори, мени великом магу, и зато сам морао да га претворим у пса. Ђаволе, — обратио се животињи — иако си на путу озебао па сад промукло говориш, испричај нам све о себи.

Пас је климнуо главом, отворио уста и на најчистијем арапском језику испричао забезекнутим гледаоцима да сада, после свог претварања у пса, он више уопште не сумња: на свету нема већих волшебника од Француза и потпуно је бескорисно опирати се њима.

ШЕЈТАН С ЛОНЦЕМ НА ГЛАВИ

Али, како је Робер-Уден постизао ове ефекте?

Кроз акустичну цев која се припијала мађионичару на уво када би ставио чалму, „суфлер“ Тибо, листајући коран иза сцене, дошаптавао је Роберу означене стихове. Кроз исту цев, спроведену до сточића, Тибо је говорио уместо пса. „Волшебни сандук“ са гвозденим дном држан је „прикован“ за постоље помоћу веома јаког електромагнета: помоћник иза кулиса укључивао је и искључивао струју.

При сусрету са „шајтаном са лонцем на глави“, како су га Алжирци називали, мештани су бурнусом покривали лица бојећи се његовог „злог погледа“. Али, упркос жељама и надањима министарства иностраних послова сва Робер-Уденова пропаганда страха није донела никакав резултат. Ускоро је цар Наполеон III, и сам мађионичар-аматер, морао да спрема нову војску за непокорни Алжир.

С. С.

ХОГАР СТРАШНИ

ЧОВЕК У ПЛАМЕНУ

ДОК ЈЕ ДВАДЕСЕТАК ЉУДИ БЕСПОМОЋНО ПОСМАТРАЛО ЦЕО ПРИЗОР, НОАМИ ЈЕ СКУПИЛА ХРАБРОСТ И ПОЛЕТЕЛА У ВАТРУ КОЈЕ СЕ УВЕК ПЛАШИЛА ВИШЕ НЕГО ИЧЕГА.

Било је кишно и магловито октобарско поподне 1972. године кад је двадесет петогодишњи Ален Мартин возио камион ауто-путем на којем је већ било много возила. До своје фарме у Колумбији, у Јужној Каролини, требало је да пређе још око 85 километара.

Кад му је до куће преостало још само пет километара, Мартин је пред собом угледао велики камион натоварен бурадима нафте. Камион се кретао споро, па је Мартин упалио фарове и кренуо да га претекне. Међутим, један аутомобил изненада је излетео испред њега и Мартин је брзо окренуо волан на другу страну. Тренутак касније ударио је у камион с нафтом. Мартинов аутомобил се окренуо и поново нашао на точковима. Али резервоар за бензин је прснуо и пламени језици обавили су и возило и возача који је при судару ударио главом у стакло испред себе и изгубио свест.

ВРАТИТЕ СЕ!

Тридесет петогодишња Ноами Клинтон налазила се у том тренутку само пола километра далеко од места несреће. И она се враћала кући у Камден у Јужној Каролини, заједно с педесет трогодишњим Декстером Бакслијем, власником ресторана у којем је она била управница. Како је Баксли последњих месеци претрпео неколико срчаних удара, најчешће је возила Ноами. На путу су били већ шест дана и журила је да што пре види мужа и троје деце.

Још пре него што су стигли до запаљеног аутомобила Алена Мартина угледали су висок и таман стуб дима.

— Вероватно несрећа — приметио је Баксли.

Неколико секунди касније Ноами Клинтон осетила је како јој се од језе диже коса на глави: возачка кабина запаљеног аутомобила једва се назирала од три метра високог пламена. Ноами се одувек ужасавала ватре. Њени родитељи су у пожарима изгубили две куће и оба пута једва су успели да њу, Ноами, спасу. У једном пожару тешко је повређен њен брат. Због свега тога је и осетила жељу да projури крај места судара не обазирући се на несрећу, али неколико буради с нафтом пало је с камиона и испречило се на путу. Ноами је зауставила аутомобил.

Полиција још није била стигла. Двадесетак мушкараца и жена стајало је на путу и посматрало висок пламен.

— Да ли се возач спасао? — упитала је Ноами.

— Још је унутра — одговорила је једна жена.

Кроз дим и ватру Наоми је угледала нешто слично гомили гуме. А онда је приметила људску руку како се лагано подиже увис као да тражи помоћ. Не размишљајући ни тренутка, Ноами је потрчала ка пламену. Баксли је пошао за њом, али се она осврнула и, сетивши се његовог слабог срца, рекла му да не иде. Затим је наставила да трчи према аутомобилу у пламену.

— Вратите се! — викнуо је неко за њом. — Бурад може да експлодира сваког часа.

Један човек је потрчао за њом и ухватио је за руку, али Ноами се отргла. Већ следећег тренутка дим је почео да је гуши и штипа за очи.

Баксли је знао да је Ноами добро поступила што му није дозволила да јој се придружи, лекари су му забранили било какав тежи физички напор или узбуђење. Али, шта она може да учини сама? Почео је да моли окупљене људе да јој помогну.

— Тамо је сувише врело — рекао је један човек. — Уосталом, нема ни најмање могућности да се возач спасе.

УСТА БЕЗ ГЛАСА

Кад се сасвим приближила запаљеном аутомобилу, Ноами је видела Алена Мартина како лежи на стомаку и покушава да некако отпузи даље од пламена. Чула је како повређени човек тихо дозива у помоћ. Трава око њега била је захваћена ватром, а недалеко је лежало неколико буради с нафтом која је могла букнути сваког тренутка.

Стигавши до унесрећеног возача, Ноами је видела да су му и кошуља и панталоне у пламену. Ухватила га је испод мишке и почела да вуче када је чула јак прасак. Вероватно је експлодирало буре с нафтом, помислила је. Међутим, следећег тренутка парчићи вреле гуме ударили су је по голим рукама, лицу и врату. Схватила је да је прсла гума на запаљеном возилу. Не обзирући се на то, Ноами је сву пажњу посветила Мартину. Он је отварао уста, али није могао да пусти ни гласа. Скупивши сву снагу, Ноами Клинтон је извукла Мартина из пламена. Како му је одећа још горела, она је легла на њега и тако угасила пламен.

Тек тада су јој пришла два мушкарца и ухватила Мартина испод мишки. Ноами му је подигла ноге и тако су га однели до аутомобила паркираних на ивици ауто-пута. Положили су га на стомак. Ноами је отрчала до својих кола, донела јастуче и ставила му под главу. Тад је на његовој глави приметила рану из које је цурила крв. Довикнула је да јој неко донесе прибор за прву помоћ. Једна жена дотрчала је с кутијом и Ноами је превила рану док је Мартин стењао од болова.

РЕТКА МЕДАЉА ЗА РЕТКУ ХРАБРОСТ

Најзад су стигла и кола хитне помоћи. Болничари су пажљиво пренели Мартина на носила и унели га у кола која су тренутак касније одјурила уз завијање сирена. Саобраћајни полицајац почео је да саставља записник о несрећи. Међутим, тек кад је почео да јој поставља питања, Ноами Клинтон је почела да дрхти од узбуђења и страха.

И два дана после несреће Ноами је осећала исцрпљеност. Иако је по рукама, ногама и врату и сама имала опекотине, истина лакше и безопасне, она је непрестано мислила на непознатог возача. Није знала ни његово име ни у коју болницу је одвезен. У новинама несрећа није ни поменута. Али, већ трећег дана после несреће Мартинова мајка, бака и тетка дошле су код Ноами Клинтон. Од полиције су сазнале ко је спасао Мартина и дошле су да јој захвале. Од њих је Ноами сазнала да је Мартин задобио опекотине другог и трећег степена, да ће бити потребно пресађивање коже и да је претежно у несвести. Од тог дана она га је редовно посећивала. Међутим, тек после неколико дана он је био свестан њеног присуства. Једног дана Мартинова мајка јој је прошапутала.

— Дошао је к свести и жели да вас види.

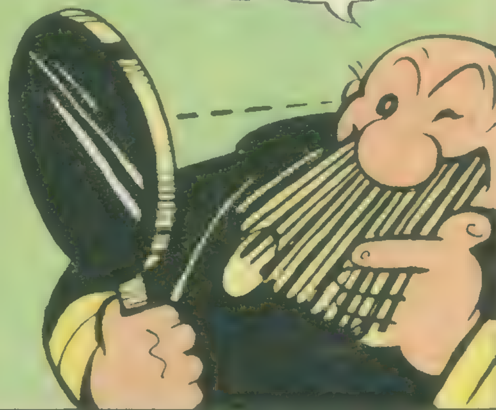
Ноами Клинтон, која је у међувремену добила медаљу за храброст која се иначе ретко додељује, осетила се много више награђеном кад ју је повређени возач узео за руку и прошапутао: „Хвала". Низ Мартиново лице текле су сузе.

Недељу дана после несреће његово име скинуто је с листе болесника у животној опасности. Месец дана касније Ален Мартин је пуштен из болнице.

М. И.

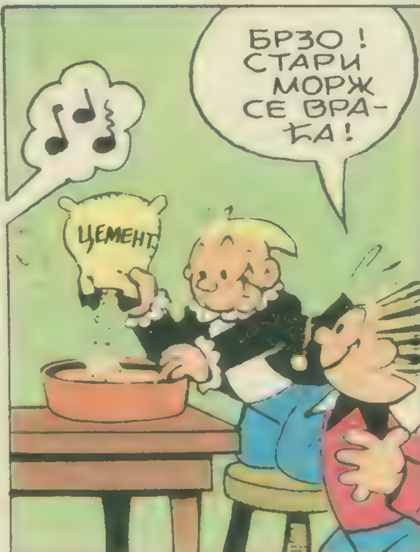
БИМ и БУМ

JOE MUSIAL

ШРАФКО

Пол Темпл: СЛУЧАЈ КАБЛОВИ

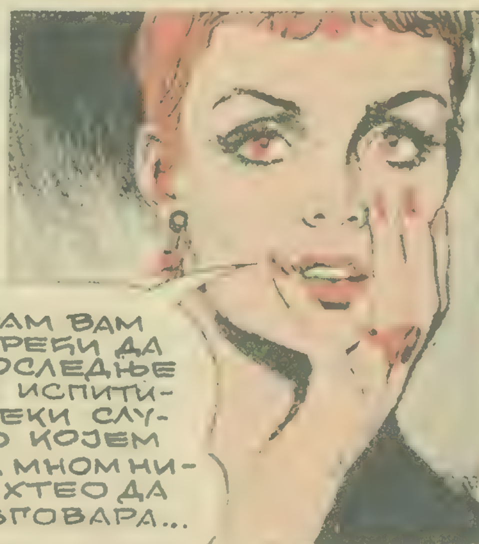

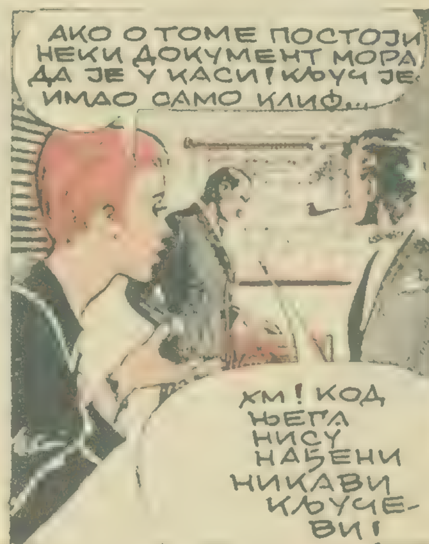
И ПОЛ ЈЕ ПРЕУЗЕО ИСТРАГУ...
К. МОРСТОН 2. СПРАТ

АЛО, ТЕМПЛ... ПОКОЛЕБАО СИ И МЕНЕ ПА САМ И ЈА СВРАТИО!

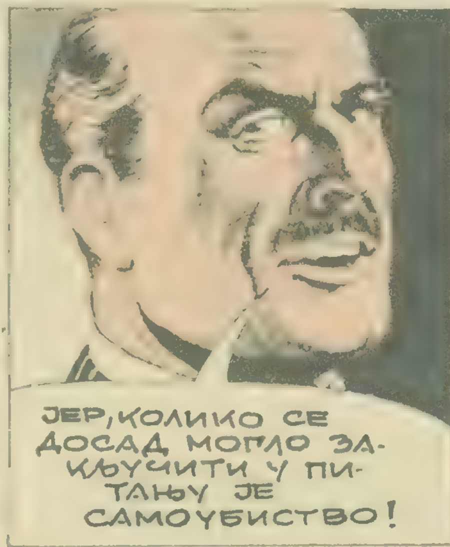

ОВО ЈЕ ПАМЕЛА БРЕДЛОН, МОРСТОНОВА ПОМОЋНИЦА... ПОЛ ТЕМПЛ!
МОРАТЕ МИ ВЕРОВАТИ, ТЕМПЛ! КЛИФ СЕ **НИЈЕ** УБИО!

КАД СЕ ПАМЕЛА МАЛО СМИРИЛА...
ВИДИТЕ И САМИ... КЛИФ НИЈЕ ИМАО МАТЕРИЈАЛНИХ ТЕШКОЋА! БАВИО СЕ САМО ПОШТЕНИМ ПОСЛОВИМА...

МОРАМ ВАМ САМО РЕЋИ ДА ЈЕ У ПОСЛЕДЊЕ ВРЕМЕ ИСПИТИВАО НЕКИ СЛУЧАЈ О КОЈЕМ НИ СА МНОМ НИЈЕ ХТЕО ДА РАЗГОВАРА...

АКО О ТОМЕ ПОСТОЈИ НЕКИ ДОКУМЕНТ МОРА ДА ЈЕ У КАСИ! КЉУЧ ЈЕ ИМАО САМО КЛИФ...
ХМ! КОД ЊЕГА НИСУ НАЂЕНИ НИКАВИ КЉУЧЕВИ!

МОЖЕМО ЛИ ОТВОРИТИ КАСУ?
ЗАСАД НА ТО НЕМАМО ПРАВО!

ЈЕР, КОЛИКО СЕ ДОСАД МОГЛО ЗАКЉУЧИТИ У ПИТАЊУ ЈЕ САМОУБИСТВО!

А ЈА ТВРДИМ ДА МОРСТОН НИЈЕ БИО ОД ОНИХ КОЈИ СЕ УБИЈАЈУ...

СУТРАДАН УЈУТРА...
ИНСПЕКТОР ВОСПЕР? ДОЂИТЕ... ХИТНО!

ПРОВАЛА, КАЖЕТЕ? ОДМАХ ЋУ ДОЋИ! ПОЗОВИТЕ И ТЕМПЛА...

ВИДИТЕ, ЗА **СВЕ** СЛУЧАЈЕВЕ НА КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ ОВА ДОКУМЕНТА ЈА ЗНАМ!
ЗНАЧИ, ПРОВАЛНИК ЈЕ ТАЧНО ЗНАО **ШТА** ТРАЖИ... И ТО ЈЕ НАШАО И ОДНЕО!

НЕШТО КАСНИЈЕ...
ДОБИО САМ ЛЕКАРСКИ ИЗВЕШТАЈ...
ТРОВАЊЕ УГЉЕН-МОНОКСИДОМ?

ДА... ОД ИСПУСНИХ ГАСОВА! АЛИ, ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ МОРСТОН ПРЕТХОДНО БИО ДРОГИРАН!

ДРОГИРАН?
НИЈЕ ИСКЉУЧЕНО ДА ЈЕ И САМ ПРЕТХОДНО УЗЕО ДРОГУ!

АЛИ, ПОЛ ЈЕ УПОРАН...
СВАКЕ НОЋИ ДОГОДИ СЕ ДЕСЕТАК ПРОВАЛА!
А ПРОВАЛА У ЊЕГОВОЈ КАНЦЕЛАРИЈИ?

МЕЂУ МОРСТОНОВИМ СТВАРИМА НАШЛИ СМО И ОВУ БЕЛЕЖНИЦУ ПУНУ ГРУПА БРОЈЕВА! ДАО САМ СТРУЧЊАЦИМА ЗА ДЕШИФРОВАЊЕ...

ИЗГЛЕДА ДА СУ ТО САМО ТЕЛЕФОНСКИ БРОЈЕВИ... ШИФРИРАНИ! ПРОВЕРИ ИХ С ПАМЕЛОМ!
БЕЗ БРИГЕ!

ТЕМПЛ И ПАМЕЛА ПРОВЕРИЛИ СУ СВЕ ШИФРИРАНЕ БРОЈЕВЕ...
ЗА СВЕ БРОЈЕВЕ УТВРДИЛИ СМО КОМЕ ПРИПАДАЈУ... СЕМ ЈЕДНОГ!
ДОБРО! ТО ЋУ ЈА ДА УТВРДИМ!

ТЕЛЕФОН ЈЕ НЕКОГ ЕСТА КАБЛОНИЈА, СОПСТВЕНИКА ПОГРЕБНОГ ПРЕДУЗЕЋА ИЗ ЛУП СТРИТА...
ОН НИЈЕ НАШ КЛИЈЕНТ!

ТЕМПЛ ЈЕ ЗАТРАЖИО ОДЕЉЕЊЕ КАРТОТЕКЕ СКОТЛАНД ЈАРДА...
НЕМА ГА У КАРТОТЕЦИ? ХВАЛА!

ХМ... ИЗГЛЕДА ЧИСТ! АЛИ, ЈА ЋУ СЕ ИПАК РАСПИТАТИ ЗА ЊЕГА! А ВАМА ПРЕПОРУЧУЈЕМ ДА СЕ САДА ДОБРО НАСПАВАТЕ!
У ПРАВУ СТЕ! СТРАШНО САМ УМОРНА!

СТИВ? СПРЕМИ СЕ... ИЗЛАЗИМО НА РУЧАК У СОХО!

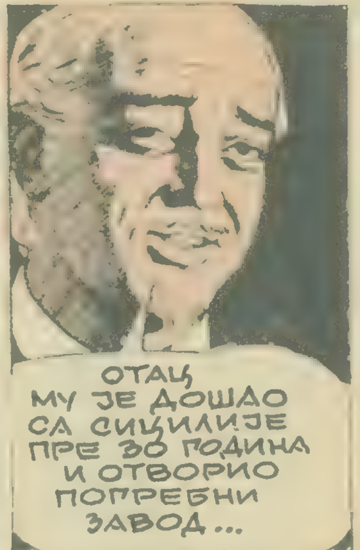

ЛУП СТРИТ ЈЕ У СОХОУ...
ТО ЈЕ КАБЛОНИЈЕВ ЗАВОД...
ЕСТО КАБЛОНИ

ИМАМО СРЕЋЕ... ПРЕКО ПУТА ЊЕГА ЈЕ ЛАБУШОВ РЕСТОРАН! ЛАБУШ ДОБРО ПОЗНАЈЕ СОХО...

ДУГО ВАС НИЈЕ БИЛО, ПРИЈАТЕЉУ!
МОЖЕМО ЛИ ДА ДОБИЈЕМО СТО ПОРЕД ПРОЗОРА?

МАЛО КАСНИЈЕ...
ЈЕ Л' ВАМ РУЧАК ПРИЈАО?
КАО И УВЕК! ХОЋЕТЕ ЛИ ДА ПОПИЈЕТЕ С НАМА КАФУ?

ЗАНИМА МЕ ВАШ СУСЕД ПРЕКО УЛИЦЕ... КАБЛОНИ!
ЕСТО? ИМУЋАН ЧОВЕК... СВИ ИТАЛИЈАНИ КАД ИМ ЗАТРЕБА КОРИСТЕ ЊЕГОВЕ УСЛУГЕ...

ОТАЦ МУ ЈЕ ДОШАО СА СИЦИЛИЈЕ ПРЕ 30 ГОДИНА И ОТВОРИО ПОГРЕБНИ ЗАВОД...

А ДА ЛИ СЕ ЕСТО БАВИ УЗГРЕД ЈОШ КАКВИМ ПОСЛОВИМА?
ОВДЕ У СОХОУ ЉУДИ НЕ ЗАБАДАЈУ НОС У ТУЂЕ ПОСЛОВЕ...

А КАБЛОНИ СЕ ДРУЖИ САМО СА СИЦИЛИЈАНЦИМА! ПОГЛЕДАЈТЕ КРОЗ ПРОЗОР...

...ПРАЗНА МРТВАЧКА КОЛА! ВЕОМА ЧЕСТО СУ ПРАЗНА!

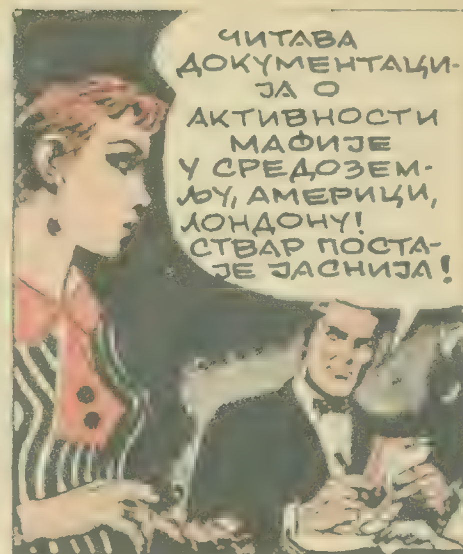

БАШ ЈУЧЕ САМ ПИТАО КАБЛОНИЈА: „КАКО ПОСЛОВИ? НЕШТО СУ ВАМ КОЛА ЧЕСТО ПРАЗНА..."

НИЈЕ МУ СЕ СВИДЕЛА МОЈА ШАЛА! МРКО МЕ ЈЕ ПОГЛЕДАО!

ИПАК, ЛАБУШ, РАЗМИСЛИТЕ! МОЖДА ОН ИМА ЈОШ КАКАВ ИЗВОР ПРИХОДА?
ГОВОРИ СЕ ДА ДРЖИ И НЕКИ БАР... АЛ' ОН ТО КРИЈЕ... БАР И ПОГРЕБНИ ЗАВОД... НЕ СЛАЖЕ СЕ!

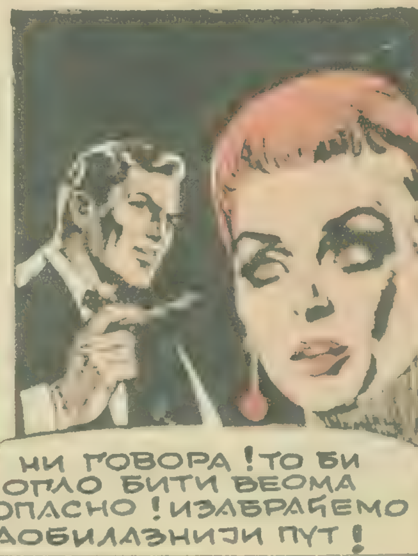

Сутрадан...
Темпл ?открила сам нешто занимљиво у Клифовом стану! Дођите!

Клиф се интересовао за мафију... погледајте...

Читава документација о активности мафије у Средоземљу, Америци, Лондону! Ствар постаје јаснија!

Не разумем?
Каблони је Сицилијанац! Можда је Клиф, интересујући се за мафију, открио нешто о Каблонију?

Ја бих могла да се дискретно распитам о Каблонију. Научила сам поред Клифа...

Ни говора! То би могло бити веома опасно! Изабраћемо заобилазнији пут!

Али и поред Темплове опомене Пам је посетила Каблонија...
На услузи сам вам...

Дошла сам због покојног Клифа Морстона! Читали сте о његовој смрти?
На жалост нисам! Желите да се ја побринем за спровод?

Не... како да вам кажем... после његове смрти прегледала сам његове белешке и пронашла број вашег телефона!

Каблони као да се замислио...
Клифорд Морстон, приватни детектив! Убијен је... ал' тако да изгледа као самоубиство!
Како рекосте да се зове?

Не могу вам помоћи! Никад за њега нисам чуо!

Ал' кад кажете да он има мој број... ипак ћу проверити у мом нотесу... горе у канцеларији!

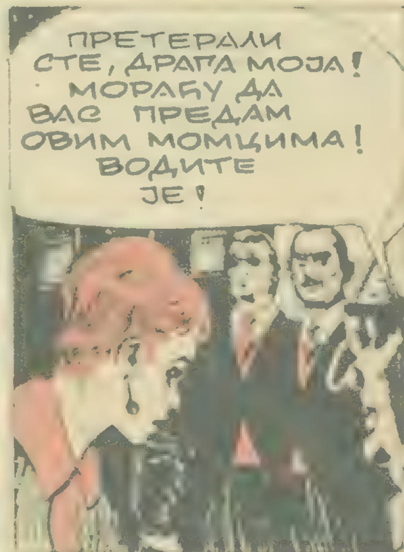

НА СПРАТУ...
УЂИТЕ! ОДМАХ ЋУ ЈА ТО ПРОВЕРИТИ...

ДА...БАШ САМ ЗАБОРАВАН. ТАЈ МОРСТОН ЈЕ ДОЛАЗИО ПРЕ НЕКОЛИКО НЕДЕЉА...

... ЗБОГ ПОГРЕБА ТАШТЕ! ОНА ЈЕ БИЛА ПОРЕКЛОМ СА СИЦИЛИЈЕ...
АЛИ...КЛИФ МОРСТОН НИЈЕ БИО ОЖЕЊЕН!

ЗАИСТА ЧУДНО... НЕЖЕЊА А БРИНЕ О ТАШТИНОЈ САХРАНИ!
НЕ ВЕРУЈЕМ ВАМ!

ДАЈТЕ ДА ВИДИМ!
ВАШ ПРИЈАТЕЉ ЈЕ БИО ДЕТЕКТИВ! ИЗГЛЕДА ДА И ВИ ВОЛИТЕ ДА ЊУШКАТЕ!

ПРЕТЕРАЛИ СТЕ, ДРАГА МОЈА! МОРАЋУ ДА ВАС ПРЕДАМ ОВИМ МОМЦИМА! ВОДИТЕ ЈЕ!

СУТРАДАН...
НИКО СЕ НЕ ЈАВЉА! ВЕЋ 24 ЧАСА О ПАМЕЛИ НИШТА НИСМО ЧУЛИ!

БОЈИМ СЕ ДА НИЈЕ ПОСЛУШАЛА ТВОЈУ ОПОМЕНУ!
ОНДА МОРАМО ОДМАХ У СОХО!

СТИВ, ОНА КОЛА...
И ОПЕТ СУ ПРАЗНА!

АЛИ, ПОЛЕ! ПРОШЛИ СМО ПОРЕД ЏАБЛОНИЈЕВОГ ЗАВОДА!
ОН МОЖЕ ДА ЧЕКА... ПРАТИЋЕМО ОНА КОЛА ЗА САХРАНУ!

ПОСЛЕ ПОЛА ЧАСА...
ИЗГЛЕДА ДА СУ СЕ УПУТИЛА НЕКУД ВАН ГРАДА!

У ПРАВУ СИ, ПОЛЕ! ИДУ НА СЕВЕР!

СА АУТО-ПУТА МОРУ ДА СКРЕНУ ТЕК НА 30 КИЛОМЕТАРА ОДАВДЕ ВРЕМЕ ЈЕ ДА ИХ ЗАОБИЂЕМО!
25

ЗБОГ ЧЕГА, ПОЛЕ?

С МАЛО СРЕЋЕ НАЋИ ЋЕМО НЕКА ПОЛИЦИЈСКА ПАТРОЛНА КОЛА!

ЕНО ПАТРОЛНИХ КОЛА! ШТА САД?

ЗАУСТАВИЋУ ИХ!

ЏОРЏЕ, ОНИ НАМ МАШУ ДА СТАНЕМО!

У НЕКОЈ СТЕ НЕПРИЛИЦИ?
ЗАСАД ЈОШ НЕ, АЛИ...

НЕКОЛИКО КИЛОМЕТАРА ИЗА НАС СУ ЈЕДНА ПОГРЕБНА КОЛА! БИЛО БИ ДОБРО ДА ИХ ПРЕГЛЕДАТЕ...
ЧУДАН ЗАХТЕВ! АЛИ ЗАШТО?

ВЕРУЈЕМ ДА ИХ УПОТРЕБЉАВАЈУ ЗА НЕЗАКОНИТЕ ПОСЛОВЕ!
ИМАТЕ ЛИ ЗА ТО ДОКАЗЕ?

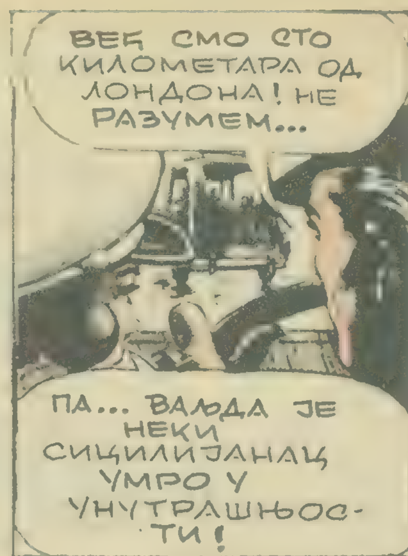
ДРАГОЦЕНО ВРЕМЕ ЈЕ ОДМИЦАЛО...
ПОЗОВИТЕ ИНСПЕКТОРА ВОСПЕРА ИЗ СКОТЛАНД ЈАРДА И ЗАТРАЖИТЕ ДОЗВОЛУ ДА ЗАУСТАВИТЕ ТА КОЛА!

НАДАМ СЕ ДА НИЈЕ НЕСЛАНА ШАЛА!
НИ ГОВОРА! У ПИТАЊУ ЈЕ ЈЕДНО УБИСТВО...

НЕ ЈАВЉА СЕ ЦЕНТРАЛА!
ПРЕКАСНО! КОЛА ВЕЋ НАИЛАЗЕ!

ХВАЛА НА ДОБРОЈ ВОЉИ И ПОКУШАЈУ ДА НАМ ПОМОГНЕТЕ!
НЕМА НА ЧЕМУ!

ОПЕТ ЈЕ ИЗА НАС ОНА КРНТИЈА, ЏОРЏЕ!
НЕМА ВЕЗЕ!

ВЕЋ СМО СТО КИЛОМЕТАРА ОД ЛОНДОНА! НЕ РАЗУМЕМ...
ПА... ВАЉДА ЈЕ НЕКИ СИЦИЛИЈАНАЦ УМРО У УНУТРАШЊОСТИ!

НЕШТО КАСНИЈЕ...
СКРЕЋУ, ПОЛЕ!

И МИ ЋЕМО!

ИЗГЛЕДА ДА ЋЕ У ОНУ ФАБРИКУ...

АНДРИНИ-АПЕКС
ХЕМИЈСКА ФАБРИКА

ШТА ЋЕ **ОВАКВА** КОЛА У ФАБРИЦИ?
САД ЋЕМО ВИДЕТИ!

ЖАО МИ ЈЕ! БЕЗ ПИСМЕНЕ ДОЗВОЛЕ НИКОГ НЕ МОГУ ДА ПУСТИМ У ФАБРИЧКИ КРУГ!

А КАКО СТЕ БЕЗ ИКАКВОГ ЗАДРЖАВАЊА И ПРОВЕРЕ ПРОПУСТИЛИ ОНА МРТВАЧКА КОЛА?
МРТВАЧКА КОЛА? ВАМА СЕ ПРИВИЂА!

МЕНИ СЕ НИКАД НИШТА НЕ ПРИВИЂА! ХТЕО БИХ ДА ГОВОРИМ С ВАШИМ СЛУЖБЕНИКОМ ОБЕЗБЕЂЕЊА!

ЖАО МИ ЈЕ! ОН ЈЕ НА ЈЕДНОМ ВАЖНОМ САСТАНКУ!

ВРАТАР ЈЕ БИО НЕУМОЉИВ
ШТА ЋЕМО САД?
СВЕ МИ СЕ ОВО НИМАЛО НЕ СВИЂА!
33

ЗАСАД НИШТА! ЧЕКАЋЕМО!

ПОЛА ЧАСА КАСНИЈЕ...
ДОКЛЕ ЋЕМО ДА...
ПССТ! ЕНО КАБЛОНИЈЕВИХ ПРИЈАТЕЉА! ВЕРОВАТНО ЋЕ СЕ ВРАТИТИ У БАЗУ!

ЏОРЏЕ, ОНАЈ ТИП ЈЕ ОПЕТ ЗА НАМА! ДА НИЈЕ ЦАЈКАН У ЦИВИЛУ! МОЖДА ЈЕ НЕШТО НАЊУШИО!
34

ДАЈ ГАС, ЧАРЛИ!

ПРИМЕТИЛИ СУ НАС, СТИВ! ПОВЕЋАЛИ СУ БРЗИНУ НА ПРЕКО СТО!

И ПОЛ ЈЕ ДАО ГАС...
А ТИ НА СТО ДВАДЕСЕТ! ПАЗИ...
35

СТИЖУ НАС ОНА ПОЛИЦИЈСКА КОЛА КОЈА СМО У ДОЛАСКУ ЗАУСТАВИЛИ!

УСПОРИТЕ! ВОЗИТЕ ИЗА НАС! С ВАМА ЋЕМО СЕ ОБЈАСНИТИ КАСНИЈЕ!

ПОЛИЦИЈСКА КОЛА ПОЧЕЛА СУ ДА ПРЕСТИЖУ КОЛА ЗА САХРАНУ...
36

УСПОРИ! ЈЕСИ ЛИ ЛУД!?
МОРАМ ОПЕТ ДА ИХ ПРЕЂЕМ...

САМИ СУ КРИВИ ЗА НЕСРЕЋУ!

ИМАЛИ СУ СРЕЋЕ! КОЛА СУ САСВИМ СЛУПАНА... АЛ' ОНИ СУ САМО ОНЕСВЕШЋЕНИ!

ПОЗОВИ ХИТНУ ПОМОЋ... ЈА ЋУ ПОКУШАТИ ДА ИХ ИЗВУЧЕМ!

ЈЕ Л' ТЕШКО РАЊЕН!
СУДЕЋИ ПО ЊЕГОВИМ ПСОВКАМА, НИЈЕ!

КАД СУ РАЊЕНИЦИ ИЗНЕТИ...
СТИВ, ОВДЕ ИМА НЕЧЕГ ЧУДНОГ!

ПОД КОЛА СЕ РАСПАО... ИСПОД ЊЕГА САМ ОТКРИО МОЖДА СТОТИНАК ОВАКВИХ ВРЕЋИЦА...

ТРЕБАЛО ЈЕ ОДМАХ ДА ЗНАМ... ДРОГЕ!

ПОГЛЕДАЈТЕ! ЧИТАВ ТОВАР ДРОГА...

ШТА... У КОЛИМА ЗА САХРАНУ?
ДА, У ЊИМА! МОЖЕТЕ ЛИ МЕ САД ПОВЕЗАТИ СА СКОТЛАНД ЈАРДОМ!

ИНСПЕКТОР ВОСПЕР НА ТЕЛЕФОНУ...

ОДЛИЧНО, ПОЛЕ! БЕЗ БРИГЕ... ПОЛИЦИЈА ЋЕ ПРЕУЗЕТИ ДРОГУ! ПОЛЕ, ИМАМ ЗА ТЕБЕ ЖАЛОСНУ ВЕСТ...

ПАМ БРЕДЛОН... НАСТРАДАЛА ЈЕ!

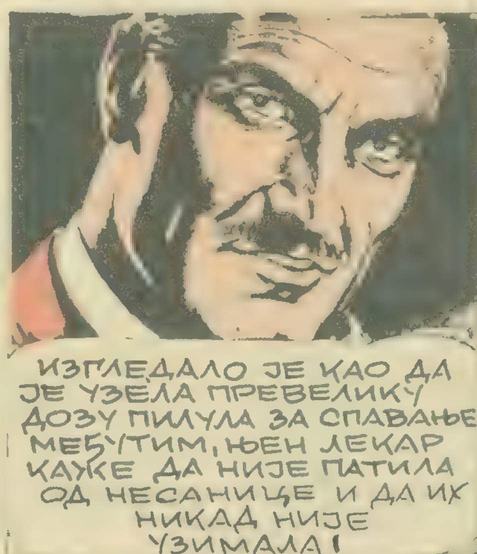

ПАМ ЈЕ МРТВА! ВОСПЕР КАЖЕ УБИСТВО КОЈЕ ТРЕБА ДА ИЗГЛЕДА КАО САМОУБИСТВО!

ИЗ ЈАРДА СУ ЈАВИЛИ ДА САЧЕКАМО ДОК НЕ ДОЂУ МОМЦИ ИЗ ОДСЕКА ЗА БОРБУ ПРОТИВ ДРОГА...

... А МИ ТРЕБА ДА ПРЕУЗМЕМО ЧУВАЊЕ ОНЕ ДВОЈИЦЕ ШТО СУ ПРЕБАЧЕНИ У БОЛНИЦУ!

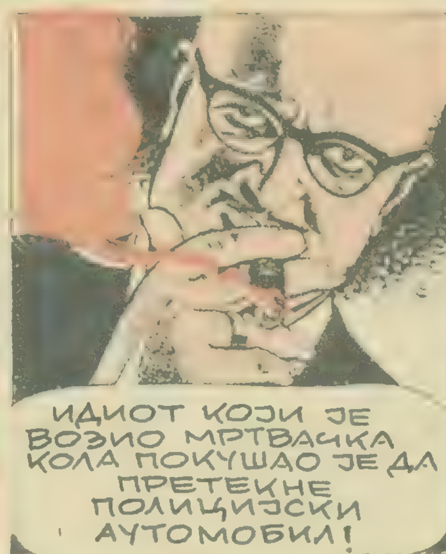

ЗНАЧИ, НЕЋЕТЕ МЕ КАЗНИТИ ЗБОГ ПРЕБРЗЕ ВОЖЊЕ!
ОВОГ ПУТА БИЋЕ ВАМ ОПРОШТЕНО!

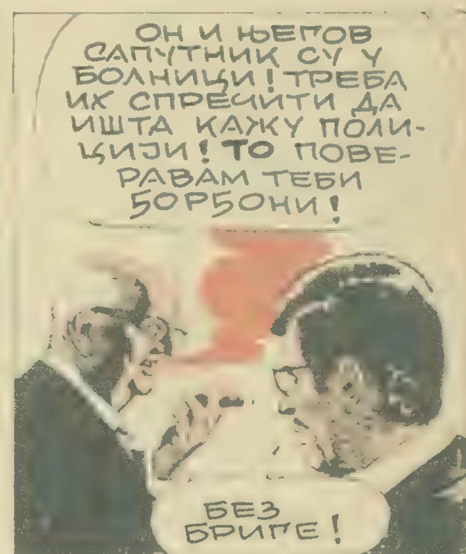

НЕШТО КАСНИЈЕ...
ШТА СЕ ДОГОДИЛО СА ПАМ?
НАШЛИ СУ ЈЕ МРТВУ У СТАНУ...

ИЗГЛЕДАЛО ЈЕ КАО ДА ЈЕ УЗЕЛА ПРЕВЕЛИКУ ДОЗУ ПИЛУЛА ЗА СПАВАЊЕ! МЕЂУТИМ, ЊЕН ЛЕКАР КАЖЕ ДА НИЈЕ ПАТИЛА ОД НЕСАНИЦЕ И ДА ИХ НИКАД НИЈЕ УЗИМАЛА!

ПОСТАЈУ НЕСМОТРЕНИ, ПОЛЕ! УТВРДИЛИ СМО ДА СУ ПИЛУЛЕ ПРОИЗВОД ФАБРИКЕ АНДРИНИ-АПЕКС! ТО ЈЕ **ОНА** ФАБРИКА...
ТАЧНО!

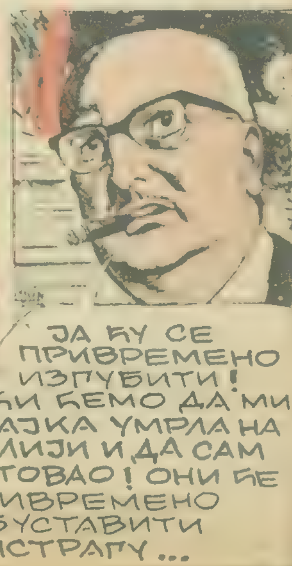

ТЕ НОЋИ У СОХОУ...
ГОСПОДО, У ВЕЛИКОЈ СМО НЕВОЉИ! НАШ СИСТЕМ СНАБДЕВАЊА ЈЕ ЗАТАЈИО... ОДСЕЧЕНИ СМО ОД ИЗВОРА!

ИДИОТ КОЈИ ЈЕ ВОЗИО МРТВАЧКА КОЛА ПОКУШАО ЈЕ ДА ПРЕТЕКНЕ ПОЛИЦИЈСКИ АУТОМОБИЛ!

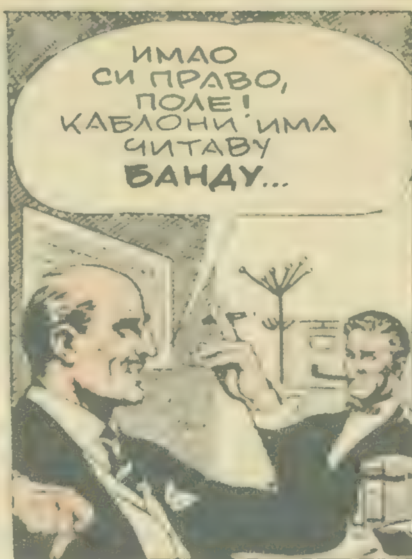

ОН И ЊЕГОВ САПУТНИК СУ У БОЛНИЦИ! ТРЕБА ИХ СПРЕЧИТИ ДА ИШТА КАЖУ ПОЛИЦИЈИ! **ТО** ПОВЕРАВАМ ТЕБИ БОРБОНИ!
БЕЗ БРИГЕ!

КОНЦЕ НАМ ЈЕ СМРСИО НЕКИ ПОЛ ТЕМПЛ...

БИЛО БИ НАЈБОЉЕ ДА ОН НЕСТАНЕ, ШАЧИ!

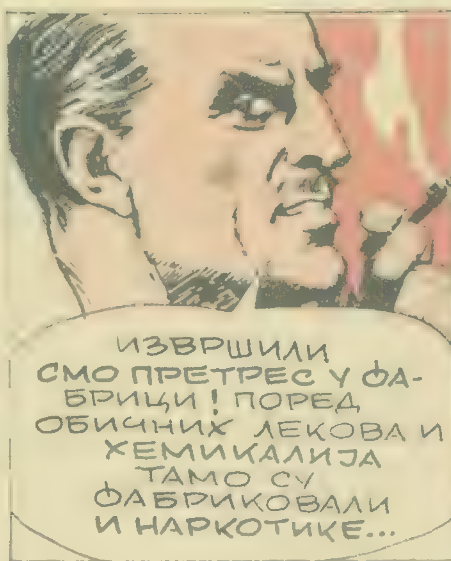

ЈА ЋУ СЕ ПРИВРЕМЕНО ИЗГУБИТИ! РЕЋИ ЋЕМО ДА МИ ЈЕ МАЈКА УМРЛА НА СИЦИЛИЈИ И ДА САМ ОТПУТОВАО! ОНИ ЋЕ ПРИВРЕМЕНО ОБУСТАВИТИ ИСТРАГУ...

НЕШТО КАСНИЈЕ...
ЗОВЕ МЕ ВОСПЕР!

ИМАО СИ ПРАВО, ПОЛЕ! КАБЛОНИ ИМА ЧИТАВУ БАНДУ...

...НЕКО ОД ЊЕГОВИХ ОДНЕО ЈЕ РАЊЕНИМА У БОЛНИЦУ ЦВЕЋЕ И ГРОЖЂЕ... ПОПРСКАНО ЦИЈАНКАЛИЈЕМ!

ГРОЖЂЕ С ЦИЈАНКАЛИЈЕМ? ЗА ТО ЈОШ НИСАМ ЧУО!
НИ ЈА! АЛИ, ТО НАМ ЈЕ ОДНЕЛО ДВА ВАЖНА СВЕДОКА!

ИЗВРШИЛИ СМО ПРЕТРЕС У ФАБРИЦИ! ПОРЕД ОБИЧНИХ ЛЕКОВА И ХЕМИКАЛИЈА ТАМО СУ ФАБРИКОВАЛИ И НАРКОТИКЕ...

...И ОТПРЕМАЛИ ИХ У НАРОЧИТО ПРЕУРЕЂЕНИМ КАБЛОНИЈЕВИМ ПОГРЕБНИМ КОЛИМА!

КАБЛОНИЈЕВ ПОГРЕБНИ ЗАВОД У СОХОУ БИО ЈЕ ГЛАВНИ ЦЕНТАР ЗА РАСТУРАЊЕ ДРОГА!

ЉУДЕ ИЗ ФАБРИКЕ СМО ПОХАПСИЛИ...

...САД ИДЕМО КАБЛОНИЈУ! ХОЋЕШ СА МНОМ?
ДА... АЛ' ТАМО НИШТА НЕЋЕМО НАЋИ!

ПОЛ ЈЕ БИО У ПРАВУ...
„ЗАТВОРЕНО НА НЕОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ ЗБОГ СМРТНОГ СЛУЧАЈА У ПОРОДИЦИ"

СУМЊАМ У ТАЈ СМРТНИ СЛУЧАЈ! НЕКАКО ЈЕ ДОШАО ВАШ КАД КАБЛОНИЈУ ГОРИ ПОД НОГАМА!

ОСТАВИ НЕКОГ ДА ПАЗИ НА РАДЊУ... А МИ ДА ОДЕМО НА ЧАШИЦУ КОД ЛАБУША!

ПОСЛУЖИО ИХ ЈЕ ЛАБИШ ЛИЧНО...
НЕ ЧУДИМ СЕ ШТО СУМЊАТЕ У ТО ОБАВЕШТЕЊЕ, ИНСПЕКТОРЕ...

...И МЕНЕ ЈЕ ИЗНЕНАДИЛО! КАБЛОНИЈЕВА МАЈКА ЈЕ УМРЛА ПРЕ ДЕВЕТ ГОДИНА!

ИЗВРШИЛИ СМО ПРЕТРЕС... НИШТА НИСМО НАШЛИ!
ИМАО ЈЕ ДОВОЉНО ВРЕМЕНА ДА СВЕ УКЛОНИ!

ОНО ЈЕ ОН, КАРЛОСЕ!

ПАЗИ! ИЗВЕШЋЕШ САМО ЛАК СУДАР... ТЕК КОЛИКО ДА МОГУ ДА ЗАПОЧНЕМ С ЊИМ СВАЂУ!

...ОСТАЛО ПРЕПУСТИ МЕНИ!

ПОСЛЕ НЕКОЛИКО ТРЕНУТАКА...
А ТИ ВОЗИШ К'О СЛЕПАЦ!
ЗАШТО НЕ ПАЗИТЕ?

АЛИ, ВАШ ТАКСИСТА ЈЕ НАЛЕТЕО НА МЕНЕ!
МАНИ ТАКСИСТУ...

НАС ДВОЈИЦА ТРЕБА ДА СРЕДИМО РАЧУНЕ!

ПОЛ ЈЕ БИО ЗБУЊЕН...
ЗАБАДАШ НОС У СТВАРИ КОЈЕ ТЕ СЕ НЕ ТИЧУ И ЗАТО...

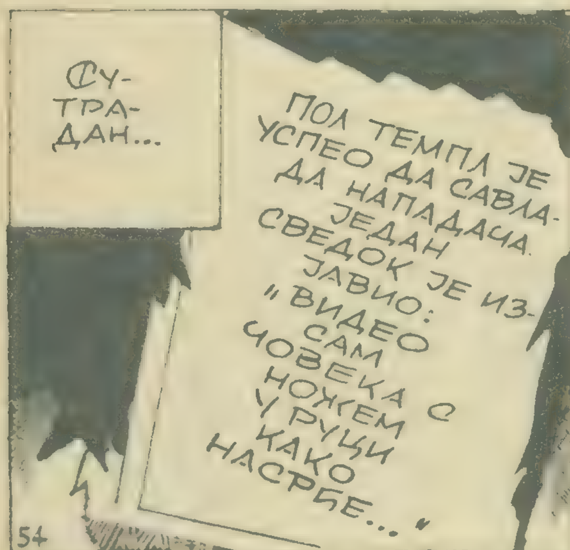
ПОЛАКО, МОМАК...

НАПАДАЧ ЈЕ БРЗО САВЛАДАН...
ЕВО НОЖА КОЈИМ МЕ ЈЕ НАПАО!
53

ПРЕПУСТИТЕ ГА МЕНИ! ПОЛИЦИЈСКА КОЛА ЋЕ БРЗО СТИЋИ...
ЗАШТО ЧЕКАТИ?

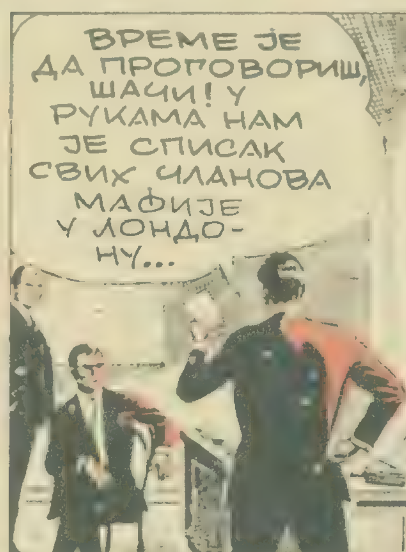

ПОСЛУЖИТЕ СЕ МОЈИМА... МАЛО СУ УЛУБЉЕНА АЛ' СЕ КОТРЉАЈУ!

СУТРАДАН...
ПОЛ ТЕМПЛ ЈЕ УСПЕО ДА САВЛАДА НАПАДАЧА. ЈЕДАН СВЕДОК ЈЕ ИЗЈАВИО: „ВИДЕО САМ ЧОВЕКА С НОЖЕМ У РУЦИ КАКО НАСРЋЕ..."
54

У ПОЛИЦИЈИ...
... АЛ' КАЖЕМ ВАМ! НЕ ПОЗНАЈЕМ НИКАКВОГ КАБЛОНИЈА! КО ЈЕ ТАЈ?

ЗНАШ ТИ ТО ДОБРО... ЧЛАН СИЦИЛИЈАНСКЕ МАФИЈЕ У ЛОНДОНУ! А ТИ СИ ЊЕГОВ ПЛАЋЕНИК!

ПОСЛЕ НЕКОЛИКО ЧАСОВА...
МОРАМО ПРИБЕЋИ ЈЕДНОМ СТАРОМ ТРИКУ! МОЛИМ ТЕ ДАЈ МИ ПАРЧЕ БИЛО КАКВЕ ХАРТИЈЕ!
55

ВРЕМЕ ЈЕ ДА ПРОГОВОРИШ, ШАЧИ! У РУКАМА НАМ ЈЕ СПИСАК СВИХ ЧЛАНОВА МАФИЈЕ У ЛОНДОНУ...

ИЗ ЊЕГА СЕ ВИДИ ДА СИ ЧОВЕК УХАПШЕНОГ КАБЛОНИЈА...
КАБЛОНИ УХАПШЕН? НЕМОГУЋЕ!

КАКО СТЕ ГА ВИ МОГЛИ УХАПСИТИ КАД ЈЕ ОН НА СИЦИЛИЈИ... ОТИШАО ЈЕ ДА САХРАНИ МАЈКУ!

МАЈКА МУ ЈЕ УМРЛА ПРЕ ДЕВЕТ ГОДИНА, ШАЧИ! ОН ЈЕ ИЗА БРАВЕ!

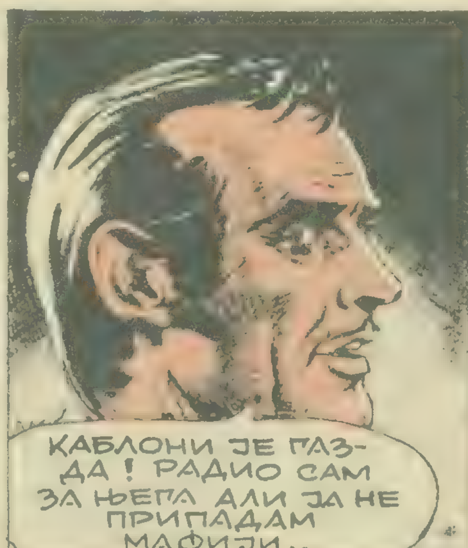

ТЕБЕ СМО ПОСЛЕДЊЕГ УХАПСИЛИ!
ПОСЛЕДЊЕГ?

ПОЛ ЈЕ НАСТАВ-ЉАО ИГРУ...
СВИ ОСТАЛИ СУ ИЗА РЕШЕТАКА... И СВИ СУ ВЕЋ ПРОГОВО-РИЛИ!

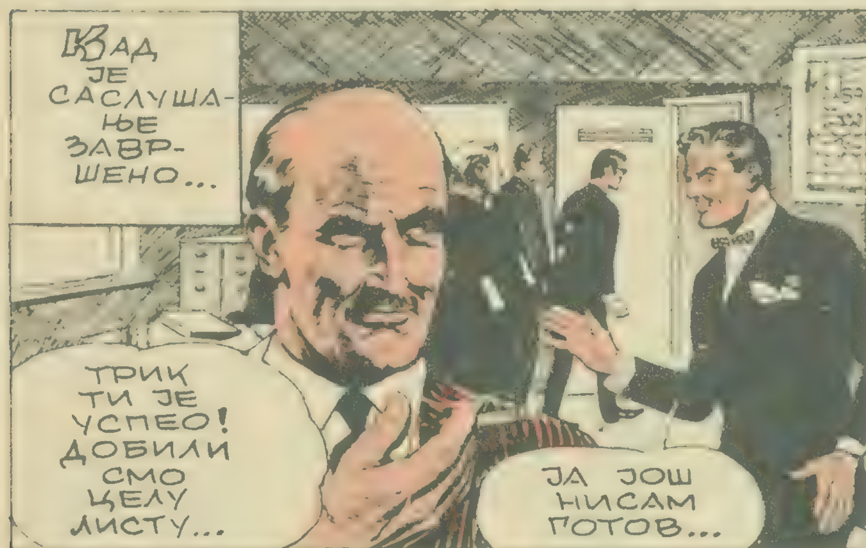

НИСУ ТЕ ПОШТЕДЕЛИ! ЗАТО САМ ЈА ОНАКО СПРЕМНО ДОЧЕКАО ТВОЈ НАПАД!

АКО НАМ КА-ЖЕШ СВЕ ШТО ЗНАШ... НЕ ОБЕЋАВАМ НИШ-ТА, АЛИ ЗАУЗЕЋУ СЕ...

ШАЧИ СЕ КОЛЕ-БАО...
АКО МИ ПОМОГНЕТЕ... ГОВОРИЋУ!

КАБЛОНИ ЈЕ ГАЗ-ДА! РАДИО САМ ЗА ЊЕГА АЛИ ЈА НЕ ПРИПАДАМ МАФИЈИ...

ВИЦИНО ЈЕ ОДМАХ ИЗА ГАЗДЕ! ОСТАЛЕ ЗНАТЕ... БЕЛИЈА, БЕФИЈА, ТОРИ-ЧИЈА, КАПУТАНА...

КАД ЈЕ САСЛУША-ЊЕ ЗАВР-ШЕНО...
ТРИК ТИ ЈЕ УСПЕО! ДОБИЛИ СМО ЦЕЛУ ЛИСТУ...
ЈА ЈОШ НИСАМ ГОТОВ...

ШАЧИ ВЕРУЈЕ ДА СУ СВИ ЊЕГОВИ ИЗА БРАВЕ...

ЗАТО ГА ПУСТИ!
ША-ЛИШ СЕ ?!

НЕ ШАЛИМ СЕ! ПУСТИ ГА И РАЗ-ГЛАСИ ДА ЈЕ „ПРО-ПЕВАО"...

АЛ' ДРЖИ ГА ПОД ПРИСМОТРОМ! БИЋЕ МУ ПОТРЕБ-НА ЗАШТИТА ЈЕР ЋЕ СЕ ЦЕЛА БАНДА...

... ОКОМИТИ НА ЊЕГА! ПОКАП-СИЋЕШ ИХ НА ГО-МИЛИ!
ЖИ-ВИ МА-МАЦ, А?

ВОСПЕР ЈЕ ПРИСТАО...
... ПУСТИО ЈЕ ШАЦИЈА...
ЖАО МИ ЈЕ, ЛУТКИЦЕ! МОРАМ ДА ТЕ НАПУСТИМ! ХВАЛА НА РАЗГОВОРУ!

УПРАВО САМ СПАЗИО ЈЕДНОГ СТАРОГ ПРИЈАТЕЉА!

ХВАЛА, ПРИЈАТЕЉУ!

ПЛАВИ ВЕПАР
ШАЧИ... ИДЕ НА ЧАШИЦУ У СВОЈУ ОМИЉЕНУ КРЧМУ!

НЕЋЕ ТИ ПРИЈАТИ... КЛАДИО БИХ СЕ!

У РЕДУ ЈЕ, ИНСПЕКТОРЕ! ДРЖИМ ГА НА ОКУ!

У КРЧМИ...
ЂЕФИ, ПАЗИ КО УЛАЗИ! ИЗДАЈНИК ШАЧИ!

УЂИ ЗА ЊИМ! И ДА МОТРИШ НА ЊЕГА И ДА ГА ЗАШТИТИШ!

ШТА ЋЕМО КАПУТАНО?
ПРЕПУСТИ ГА МЕНИ... А ТИ ТЕЛЕФОНОМ ОБАВЕСТИ МОМКЕ!

ТИ? МИСЛИО САМ ДА СИ У ЗАТВОРУ!
А ЗАШТО ТИ НИСИ ТАМО? ЦИНКАРИО СИ НАС, А?

ДОЂИ ДА ПОПИЈЕМО И ПОРАЗГОВАРАМО! А КАД ОСТАЛИ СТИГНУ ОНДА ЋЕМО СТВАРНО ДА ПРОСЛАВИМО!

САД ТРЕБА ОТВОРИТИ УШИ!

ВОСПЕРОВ ЧОВЕК СЕ ПРИВУКАО...
ГОСПОДА
КАБЛОНИ? ОВДЕ ЂЕФИ... У ПЛАВОМ ВЕПРУ... КАПУТАНО МИ ЈЕ КАЗАО ДА ВАС ПОЗОВЕМ...

РЕКАО САМ ДА МЕ **ОВДЕ** НИКО НЕ ТРАЖИ!

ИМАМО ШАЧИЈА У РУКАМА! КАПУТАНО РЕЧЕ ДА ЋЕТЕ ВИ ПОСЛАТИ МОМКЕ...

ДОК ТЕМПЛ И ВОСПЕР ЧЕКАЈУ НА УЛИЦИ...
ДОБРО, КАБЛОНИ! ЗАДРЖАЋЕМО ГА ДОК МОМЦИ НЕ СТИГНУ...

УПАЛИЛО ЈЕ, ИНСПЕКТОРЕ! КАПУТАНО ДРЖИ ШАЧИЈА А ЂЕФИ ЈЕ ЗАТРАЖИО ОД КАБЛОНИЈА ДА ПОШАЉЕ ОСТАЛЕ...

У РЕДУ, ЦИЛ! ВРАТИ СЕ У КРИМУ! ЈА ЋУ ЗАТРАЖИТИ ЈОШ ЉУДИ! ПОЛЕ, АКО ЖЕЛИШ ДА ПОСМАТРАШ... КРИМА ЈЕ ВЕЗАНА СА ОНИМ БИФЕОМ!

ПОЛ ЈЕ УШАО У БИФЕ...
ПОЧИЊЕ ЗАБАВА!

ТВРДИШ ДА СИ НАМАГАРЧИО ПОЛИЦИЈУ?
И ЗАТО СУ ТЕ ПУСТИЛИ?

СВИ СУ ТУ СЕМ КАБЛОНИЈА!
НИСИ ВАЉДА И ЊЕГА ОЧЕКИВАО?

ИЗГЛЕДА ДА СЕ ДРУШТВО СПРЕМА ДА НАПУСТИ КРИМУ!
ИЗИЋИ ЋЕ СВИ ЗАЈЕДНО... СА ШАЧИЈЕМ У СРЕДИНИ!

ИДЕМ ДА ОБАВЕСТИМ ОДБОР ЗА ДОЧЕК...

ИДЕМО, ШАЧИ! НА **ПРАВУ ЗАБАВУ**... КАБЛОНИ ТИ СПРЕМА ШАМПАЊАЦ!
НЕ... НЕ... ДОСТА САМ ПИО...

Испред плавог вепра...
Сад ће се појавити...

...Сви сем Кавлонија!
Похапсићемо их!

Полицајци! То је клопка!

Настала је гужва...
Полиција
Где је Шачи?
Тамо... у средини! Треба га спасавати!

Не, Шачи! Нећеш ми умаћи!

Ни ти, другар!

Полицајци су брзо савладали банду...
Сви су ухваћени... сем газде!

Зато ћемо још мало проћаскати са сињор Шачијем! Дугује нам то... спасао сам га!

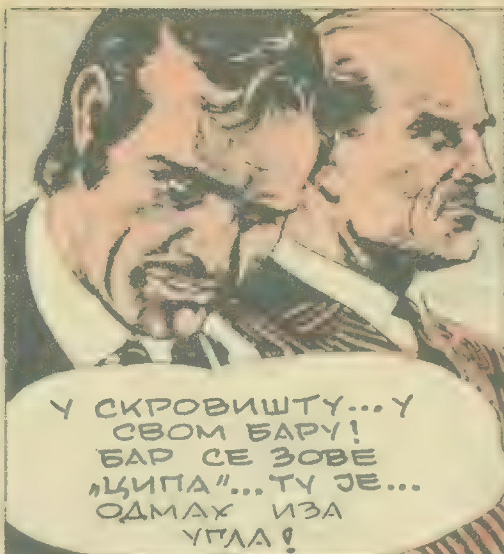
Разговараћемо у мојим колима!

Ускоро...
Још једном смо ти спасли кожу!

Био би мртав да није било мене! Ред је да нам узвратиш услугу!

Знам шта хоћете да ме питате! Али ако одговорим... оде ми глава!

ЗНАШ, ЗНАЧИ, ПИТАЊЕ... А ЗНАШ И ОДГОВОР! ГДЕ ЈЕ КАБЛОНИ?

У СКРОВИШТУ... У СВОМ БАРУ! БАР СЕ ЗОВЕ „ЦИПА"... ТУ ЈЕ... ОДМАХ ИЗА УГЛА!

ДОБРО ЈЕ! ИДЕМО ТАМО... СВИ!

ПРОГРАМ У БАРУ ВЕЋ ЈЕ БИО ПОЧЕО...
ГОСПОДО! А САД ДОЛАЗИ НАША НАЈУЗБУДЉИВИЈА ТАЧКА! СЕРВО, САНДРА, СЕДАМ НОЖЕВА И СЕДАМ ВЕЛОВА!

ЗНАШ ШТА ТРЕБА ДА РАДИШ! ПРИЂИ ШЕФУ САЛЕ И КАЖИ ДА МОРАШ ДО ГАЗДЕ! МИ ЋЕМО БИТИ У БЛИЗИНИ!

ШАЧИ ЈЕ ПОСЛУШАО...
ЖЕЛИШ ДА ВИДИШ ГАЗДУ? И ОН ЖЕЛИ ДА ВИДИ ТЕБЕ! ПОЗАДИ ЈЕ БИНЕ, У СВОЈОЈ КАНЦЕЛАРИЈИ!

ДВЕ КАРТЕ!

ХАЈДЕМО, ВОСПЕРУ! НЕМАМО ВРЕМЕНА ЗА ПРОГРАМ!

ШАЧИ СЕ ПРЕЗНОЈАВАО ОД СТРАХА...
ДИРЕКТОР
ГДЕ ЛИ ЈЕ ВОСПЕР?

ШАЧИ ЈЕ ОТИШАО ИЗА ПОЗОРНИЦЕ!
ЗА ЊИМ!
19

ДИРЕКТОР
УЛАЗИ, ПРЉАВИ ПАЦОВЕ!

ШАЧИ СЕ ОТЕО...
ОДАВДЕ НЕЋЕШ ПОБЕЋИ!

ЕНО ШАЧИЈА!

ШТА САД ОВО ЗНАЧИ?

...И ИСТРЧАО НА ПОЗОРНИЦУ...
МОЛИМ ВАС, ПУСТИТЕ МЕ ДА ПРОЂЕМ!

ААХ!

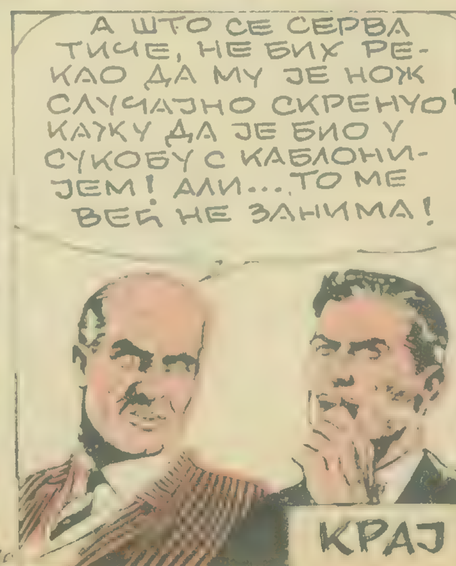
ЈЕ Л' ОВО ДЕО ТАЧКЕ?
НЕ ВЕРУЈЕМ!

КАБЛОНИ СЕ СРУШИО...
КАО КЛИФ МОРСТОН И ПАМЕЛА...
ЗАКОН С ЊИМ ВИШЕ НЕЋЕ ИМАТИ ПОСЛА... МРТАВ ЈЕ!

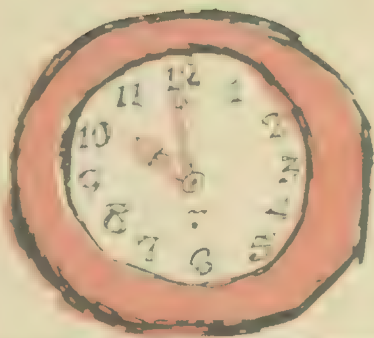
УПРОПАСТИО МИ ЈЕ ТАЧКУ!

БЕЗ БРИГЕ, ПРИЈАТЕЉУ! САД ЋЕ ТЕК ПУБЛИКА ДА НАВАЛИ!

МАЛО КАСНИЈЕ...
БАР
ЗНАЧИ, СЛУЧАЈ ЈЕ ОКОНЧАН!

ЈОШ НЕ САСВИМ! ШАЧИ НАМ ЈЕ УМАКАО... АЛИ УХВАТИЋЕМО ГА!

А ШТО СЕ СЕРВА ТИЧЕ, НЕ БИХ РЕКАО ДА МУ ЈЕ НОЖ СЛУЧАЈНО СКРЕНУО! КАЖУ ДА ЈЕ БИО У СУКОБУ С КАБЛОНИЈЕМ! АЛИ.... ТО МЕ ВЕЋ НЕ ЗАНИМА!
КРАЈ

Денис: ТАЈМ-АУТ

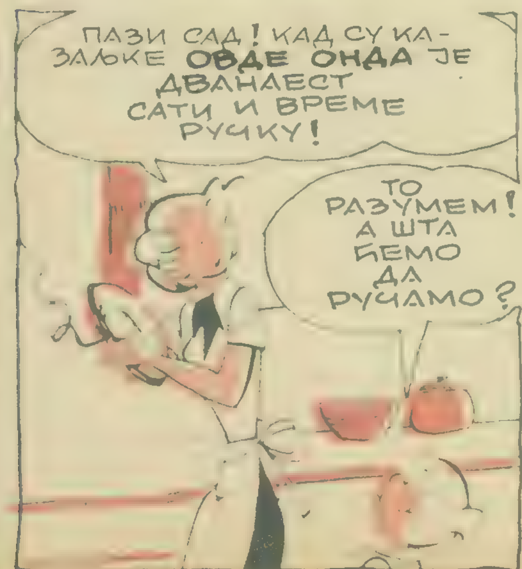

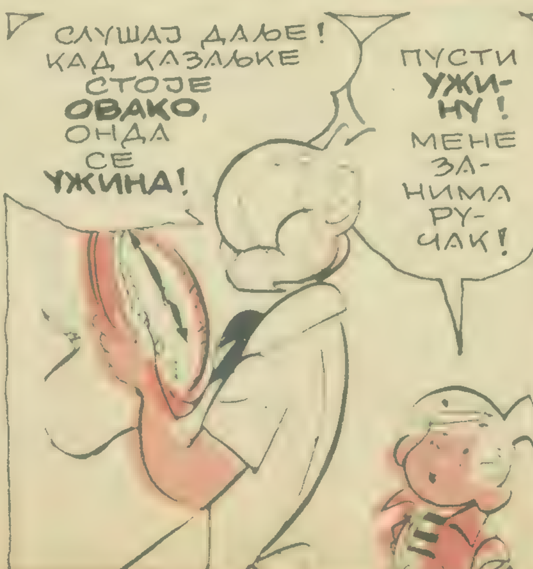

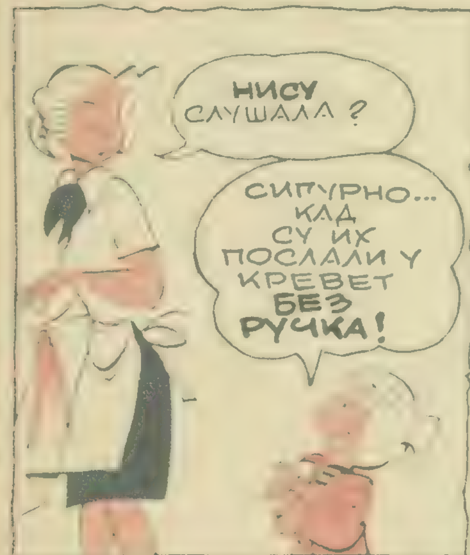

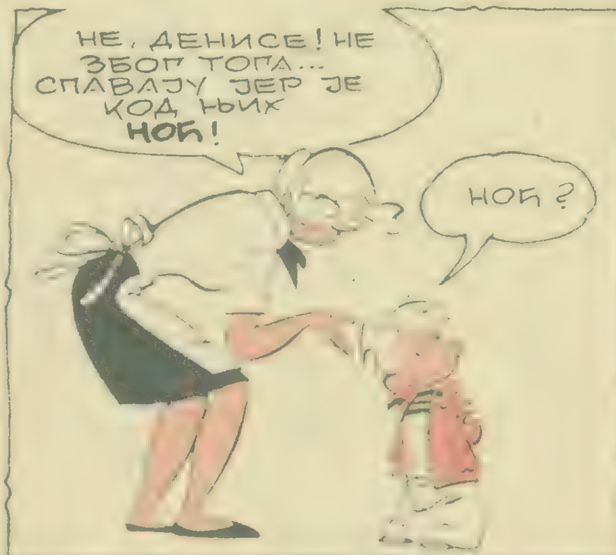

ТАКО ЈЕ, ДЕНИСЕ! ВРЕМЕ МОРА ДА СЕ ПОШТУЈЕ!
А КАКО САТ ЗНА КОЛИКО ЈЕ САТИ?

ЗНАШ, МИЛИ! СВЕ ИМА СВОЈЕ ВРЕМЕ!
ЗНАМ... ЈОШ МИ САМО КАЖИ И ДА СВЕ ИМА СВОЈЕ МЕСТО...

РАЗВЕДРИ СЕ! ЗНАШ ЛИ ТИ ДА У НЕКИМ ЗЕМЉАМА ДЕЦА САД СПАВАЈУ!
НИСУ СЛУШАЛА, А?

НИСУ СЛУШАЛА?
СИГУРНО... КАД СУ ИХ ПОСЛАЛИ У КРЕВЕТ БЕЗ РУЧКА!

НЕ, ДЕНИСЕ! НЕ ЗБОГ ТОГА... СПАВАЈУ ЈЕР ЈЕ КОД ЊИХ НОЋ!
НОЋ?

ЗАШТО МЕ ВАРАШ, МАМА? ПА СУНЦЕ СИЈА!
ОХ!

ПОГЛЕДАЋУ ПРВО У ЕНЦИКЛОПЕДИЈУ ПА ЋУ ТИ ОБЈАСНИТИ ЗАШТО ЈЕ НЕГДЕ САД НОЋ!
ДОБРО!

ЧЕКАЈ... ДА ВИДИМО...

ХМ... БАШ ЈЕ ОВО ЗАНИМЉИВО!
СВЕЗНАЊЕ

ОВО НИСАМ ЗНАЛА!
¡

ШТА СЕ СВЕ ОДАВДЕ МОЖЕ НАУЧИТИ!
СВЕЗ

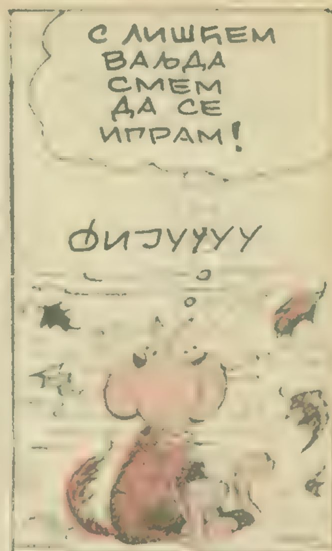

ДЕНИСЕ, НАШЛА САМ ОДГОВОР НА НАШ МАЛИ ПРОБЛЕМ О ВРЕМЕНУ!
НИЈЕ ВИШЕ ПОТРЕБНО, МАМА!

ТОЛИКО СИ ДУГО ЧИТАЛА ДА ЈЕ ВЕЋ ДОШЛО ВРЕМЕ ЗА РУЧАК!
КО ЋЕ С ТОБОМ ИЗИЋИ НА КРАЈ?
КРАЈ

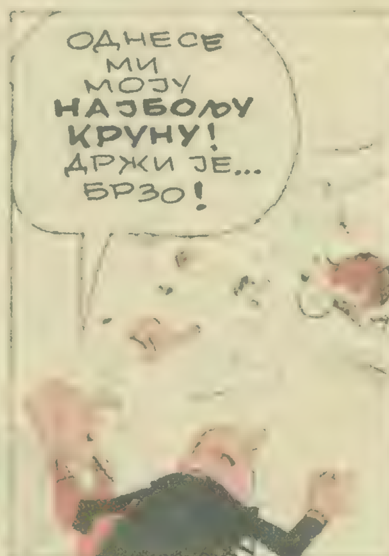
МИЦКО

СЛАТКИ НАШ МИЦКО! КАКО ОН ВОЛИ ДА СЕ ИГРА!
ПАФ

ПРР! КУЋО ПРОКЛЕТА! ИГРАЈ СЕ НАПОЉУ... ГДЕ НЕ МОЖЕШ ДА ПРАВИШ ШТЕТУ!

С ЛИШЋЕМ ВАЉДА СМЕМ ДА СЕ ИГРАМ!
ФИЈУУУУ

ОХ! ПРОКЛЕТИ ВЕТАР!

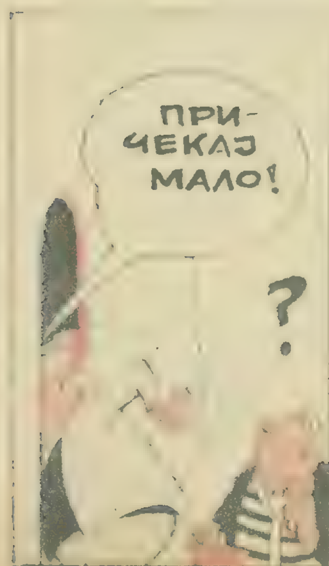

ОДНЕСЕ МИ МОЈУ НАЈБОЉУ КРУНУ! ДРЖИ ЈЕ... БРЗО!

И МИЦКО СЕ СТУШТИО ЗА ЊОМ! САМО ДА ЈЕ НЕ ОШТЕТИ!

ДУМ
ФИК
ОНА РИБЉА КОСТ ЗАНИМЉИВИЈА ЈЕ ОД КРУНЕ!

ОСЕЋАМ... БИЋЕ ГУЖВЕ! ДА СЕ ЈА СКЛОНИМ У КУЋУ!

ОВАЈ... МАЛО СЕ СПЉОШ-ТИЛА...

ПРИ-ЧЕКАЈ МАЛО!
?

ЕВО ТИ ТВОЈ ШЕШИР! СТАВИ ГА НА ГЛАВУ!

ДА ВИДИШ САД КАКО ИЗ-ГЛЕДА КАД СЕ СПЉОШТИ!

ПАЗИ, ДРАГИ! СЛО-МИЋЕШ ТАЈ МАЉ!

ЈАДНИК! КАКАВ УДА-РАЦ ЗА ЊЕГА!

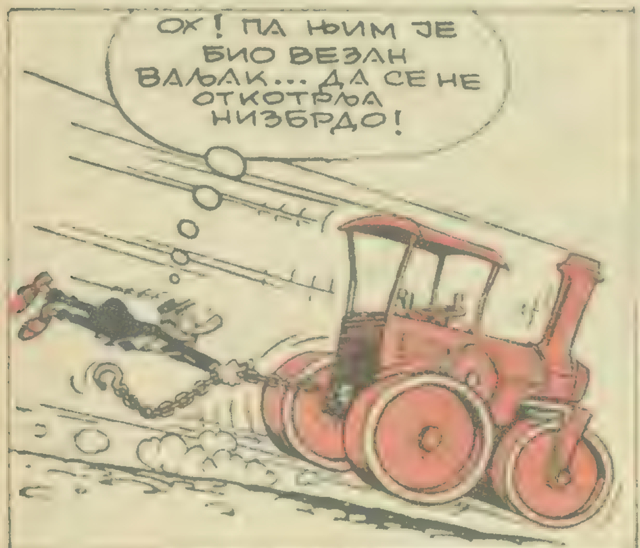

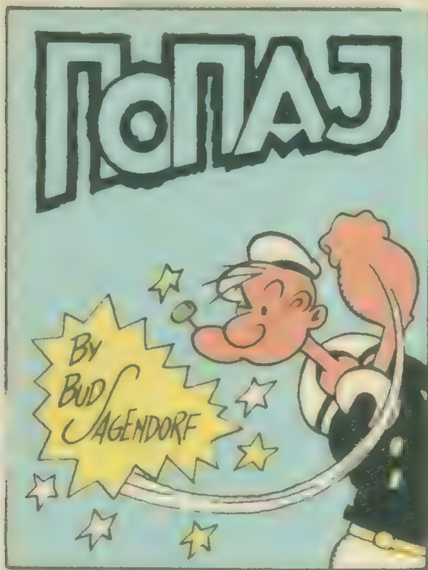

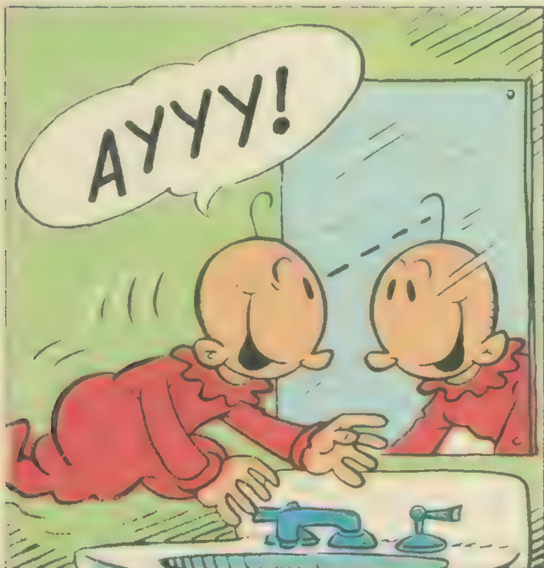

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: ВЕСНА И ГАНГСТЕРИ

ПОПАЈ
By BUD SAGENDORF

ВЕЧЕРА ЈЕ НА СТОЛУ! ПЕРИ РУКЕ!
ЗАШТО ДА ИХ ПЕРЕМ? СПАНАЋ И ТАКО РАСТЕ ИЗ ПРЉАВЕ ЗЕМЉЕ!
СТРИП

ТРИ ОБРОКА ДНЕВНО...
...ТО ЈЕ ПРЕКО ХИЉАДУ ПРАЊА РУКУ ГОДИШЊЕ!

АУУУ!

ИЗРАСЛА ЈЕ!
ПРВА ВЛАС НА МОЈОЈ ГЛАВИ!

МОРАМ ОБРАДОВАТИ ПОПАЈА!
ПОПАЈУ!

ШТА ТИ ЈЕ?!
?
ИМАМ НЕШТО ЗБОГ ЧЕГА ЋЕШ СЕ ПОНОСИТИ!

ЧЕК' МАЛО... ШТА ТИ ЈЕ ОВО?
?
ЦАП!

ХА! ХА! КОЈОЈ СИ ТО ПЛАВУШИ СЕДЕО У КРИЛУ?

А ШТА СИ ОНО ИМАО ДА МИ КАЖЕШ?
НИШТА!
БАШ НИ-ШТА!
!
BUD SAGENDORF

УШИЛИ СМО БАБЕ

БАТИНЕ КОЈЕ СЕ ПАМТЕ

ЖЕНЕ КОЈЕ СУ СЕ ПРВЕ ДИГЛЕ СА МОЛИТВЕ ПОВУКЛЕ СУ ЗА СОБОМ И ОСТАЛЕ. НАСТАЛО ЈЕ ГУРАЊЕ, САПЛИТАЊЕ И ВРИСКА.

Све оно што је Зоран желео и чинио ја сам веровала да тако треба да буде. Пратила сам га послушно свуда као сенка, јер с њим се увек нешто догађало: кад је измишљао игре у нашем великом дворишту у Обреновцу на које се настављао школски парк, кад смо одлазили на Саву или завиривали у цркву.

Црквена порта, наше омиљено место, налазила се одмах преко пута наше куће, па смо често помагали црквењаку да је очисти а он нам је заузврат давао остатке свећа од којих смо код куће правили илуминације. Тако смо успоставили добре односе с црквењаком и он нам није забрањивао да се мувамо около, што смо највише волели пред ускрс, на велику недељу кад се у цркви држе подневне службе а људи клече са свећама у рукама.

Једне недеље уочи Ускрса Зоран ми је рекао да обучем кецељу и испод ње ставим клупко канапа, па да идемо у цркву. Нисам знала шта ће му то, али послушала сам. Кад смо кренули, он ми је показао велику иглу за шивење јоргана.

— Шта ћемо тамо с тим да радимо? — упитала сам.

— Видећеш! Клечаћемо као и остали — рекао је Зоран.

Весело поскакујући пожурила сам за њим.

ОДМОТАВАЈ, ОДМОТАВАЈ!

Људи су већ били ушли у цркву и служба је почела. У огромној полумрачној просторији са високом таваницом и фрескама по зидовима мирисало је на свеће и тамјан. Све је то, са поповим појањем и оним „амен" које се повремено чуло из многобројних грла, стварало неку мистичну атмосферу. Гледала сам радознало и слушала кад ме Зоран повуче за рукав.

— Хајде, клекни!

Пошли смо мало напред и спустили се између неколико жена које су клечале у широким, свечаним сукњама. Нико није обраћао пажњу на нас.

— Дај ми сад канап! — шапнуо је Зоран.

Напипала сам крај канапа на клупчету испод кецеље и додала га Зорану.

— Одмотај још мало — рекао ми је док је увлачио канап у иглу. — Кад ја пођем напред, ти хајде за мном и одмотавај...

Тек тада сам схватила зашто су Зорану били потребни канап и игла: једном руком бешумно је подигао крајичак сукње неке жене која је клечала испред нас и провукао кроз њега иглу са канапом.

— Одмотавај, одмотавај — шапутао је и вукао канап кроз сукњу скупљајући га затим у руке да се не замрси. Тада се померио до друге жене, ухватио за крај њене сукње и почео да провлачи иглу и канап.

У почетку сам била збуњена оним што је Зоран радио, али, мало-помало, постало ми је забавно.

ПОЧЕЛА ЈЕ ПАНИКА

Зоран је знао да ће служба још да потраје и није се журио. Полако се мицао на коленима од једне жене до друге и, док сам га ја послушно пратила, провлачио канап кроз сукње.

— Шта се ту мувате, децо! — обрецнуо се одједном неко.

— Ништа... — слегао је Зоран раменима.

Примирили смо се неколико тренутака, а онда полако кренули даље. Кад смо стигли до првог реда, поп Зока се загледао у нас. Откриће нас, помислила сам, али он се само крајичком усана осмехнуо и наставио службу. Наши родитељи, обоје учитељи, нису били побожни па се поп сигурно обрадовао што у цркви види бар нас, децу — закључила сам касније.

— Зоране, нема више канапа — рекла сам тихо брату.

— Добро је, сад ћемо назад.

Сад су сукње више од половине жена у цркви биле ушивене једна за другу. Зоран и ја смо се шуњали према излазу, а онда у једном ћошку нестрпљиво чекали да се служба заврши. Напољу се већ смркло и у цркви је било још мрачније.

Није прошло дуго а настала је паника. Жене које су се прве дигле повукле су за собом и остале и почеле да се заплићу не схватајући шта се то догађа. Цркву је испунила вриска и узвици: Сапела нас нечастива сила.

Док је поп, и сам збуњен, покушавао да умири жене, Зоран и ја смо журили кући.

— Ником ни речи! — рекао ми је. Ја сам климнула главом и одржала обећање.

ТО ЈЕ ОНАЈ УЧИТЕЉЕВ

Дуго се по Обреновцу те, 1927. године причало о овом догађају у цркви. Људи су имали обичај да за сваки дечји несташлук кажу:

— То је сигурно онај учитељев урадио!

Иако је у Обреновцу у то време било више учитеља са децом, знало се на кога се мисли — на мог старијег брата Зорана. Али, зачудо, овог пута нико није посумњао на њега. Ко би могао да помисли да један дванаестогодишњи дечак може да изазове такву пометњу у цркви.

Касније се заборавило на то, дошла је друга година и опет се приближавала велика недеља и ускрс.

На велику недељу Зоран и ја смо већ имали припремљену јорганџијску иглу и клупче канапа. У цркви је било све као и прошли пут. Али, сада се једна старица, коју је Зоран за време поклада уплашио с маском на лицу, досетила.

— То је онај учитељев!

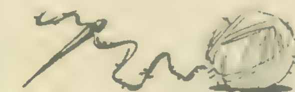
Људи нису много нагађали, знали су да је то могао да уради Зоран и нико други. На мене нису ни обраћали пажњу.

Кад је поп дошао нашој кући и све испричао мајци, и њој је било јасно да је то Зораново дело.

— Јеси ли, Зоране? — упитала се љутито спремна да навали штапом на њега. Зоран је ћутао.

— Јесмо! Ја и Зоран смо носили канап и иглу у цркву — умешала сам се бојажљиво желећи да примим на себе део Зоранових батина.

Мајка се разбеснела и ту, пред попом почела да нас удара чим је стигла. Ја иначе нисам добијала батине, па су ми ове биле страшне. Драла сам се из свег гласа, а Зоран по обичају није чак ни писнуо.

И данас, кад Зорана одавно нема (погинуо је у рату), није ми јасно да ли се оног с јорганџијском иглом и канапом сам досетио или је негде прочитао.

Каћа Виторовић,
Београд

Док је поп, и сам збуњен, покушавао да направи ред у цркви, Зоран и ја смо пожурили кући.

УЛИЦА ЛУЦКАСТИХ БР. 13

ДОБРО, ДОБРО... ПЛАТИЋУ! ХЕ! ХЕ! ХЕ!

УВЕК ИСТА ПЕСМА! ПЛАТИ САМО ОНОМЕ КО МУ РАЗВАЛИ ВРАТА... А МИ ЛЕПО ВАСПИТАНИ УВЕК ИЗВИСИМО!

ПИНГ!

ГЛЕДАЈ, ПАДОБРАН! МАЗНУО САМ ПАДОБРАН!

ДА, КОМШИНИЦЕ! ДОШАО САМ ЗБОГ ОНОГ **ЦРНОГ** ЗМАЈА КОЈИ СУ ВАША ДЕЧИЦА ЈУТРОС НАПРАВИЛА!

НИШТА ТО НИЈЕ! У ОВОМ ЛИФТУ ТО СЕ СВАКОДНЕВНО ДОГАЂА!

ДА, МОЈА НОВА МАЦА СТРАШНО ЈЕ ЖИВАХНА! А ОТКУД ЗНАШ?

ШТА СЕ ЧУДИТЕ? ПА У ОГЛАСУ ЈЕ ЛЕПО ПИСАЛО ДА СОБА ИМА АПАРАТ ЗА

МАМААА!

ПА? ЈЕСТЕ ЛИ СЕ УВЕРИЛИ ДА ЈЕ МОЈА ОВЦА КРАТКОВИДА?

A

БЕЕЕ

ЈЕ Л' ТО ТА „ВРХУНСКА ЗАБАВА" УЗ РУЧАК КОЈУ СТЕ НАМ ОБЕЋАЛИ?!

БРРРОЛОМ БЛОМ

НАСТОЈНИК

НИШТА, НИШТА! САМО ВИ ИДИТЕ НА КАСУ... ОДМА' ЋУ ВАМ ДОНЕТИ КИЛО ТЕЛЕТИНЕ!

...А ОВО ЈЕ ИЗЛАЗ У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА!

Јосип Крижај: ПИЛОТ БРОЈ 13

По доласку у Југославију, Крижај се настанио у Љубљани. Живео је у једној скромној собици испод Љубљанског града. На све стране је тражио посао али није могао да га добије. Наде да ће у својој земљи наћи срећу полако су се губиле.

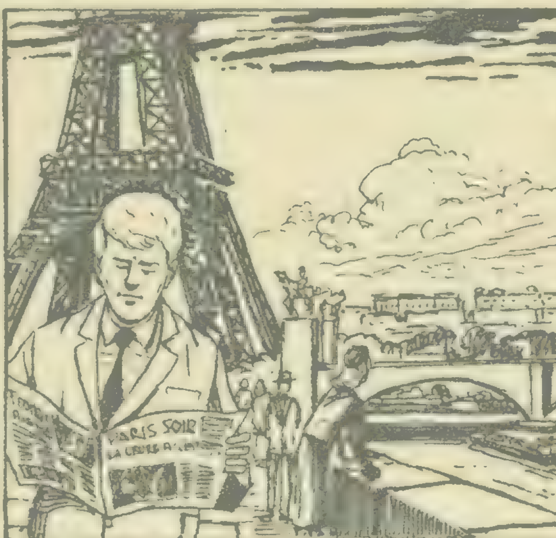
Уместо посла чекало га је разочарање: у љубљанској полицији отворен је досије о њему као присталици комуниста и човеку опасном по државу и поредак. И зато за Крижаја, Словенца и емигранта из Италије у Краљевини Југославији није било хлеба и слободе.

Југословенски агенти непрекидно су му били за петама. И римска полиција, преко својих поверљивих људи, свакодневно је извештавана о кретању бившег пилота из „Ескадриле смрти" јер се сматрало да би у случају рата Крижај могао да буде за Италију веома опасан противник.

Међутим, полицијски надзор није могао да га спречи да успостави везу са напредним југословенским покретом. Полиција није имала доказе потребне за његово хапшење али су га због „сумњивог" понашања, ипак протерали...

... прво у Лозницу код Шапца, а затим у Љешницу у Мачви и Бијељину у Семберији. У прогонству је остао до 1934. године. Када се вратио у Љубљану опет није могао да добије посао. Када је Франко угрозио слободу Шпаније, Крижај одлази у Париз тобож на Светску изложбу.

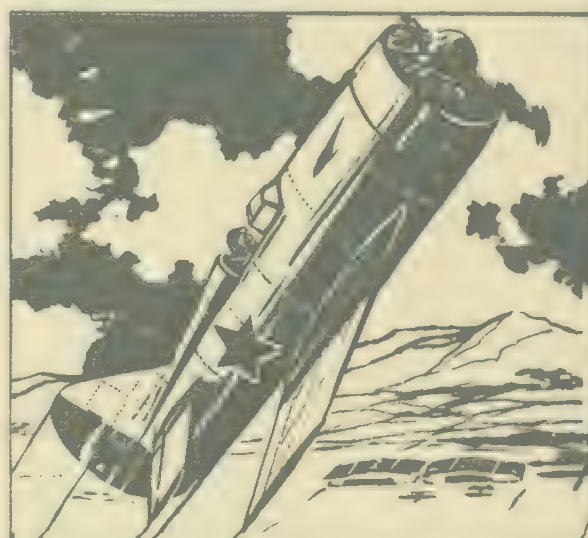
У Паризу је одмах ступио у везу са италијанским социјалистима који су ту живели. Одмах су га повезали са војним представницима републиканске Шпаније који су организовали пребацивање добровољаца у Шпанију. Пријавио се без размишљања јер је борба за слободу била и његова борба.

Са групом будућих припадника интернационалних бригада шпанске републиканске војске кренуо је у Шпанију где је народ већ крварио. Прелазак преко Пиринеја био је тежак. Границу су прешли неопажено и пешице.

Горео је од жеље да се упусти у борбу са Италијанима који су поробили његов завичај а сада су похитали Франку у помоћ. Зато је на питање команданта ескадриле када је последњи пут летео, не трепнувши одговорио: „Пре два месеца" иако је то било пре четири године.

Добио је авион на коме ће летети. Иако ту врсту апарата никад дотад није видео, на брзину је погледао инструменте, дао гас и узлетео на пробни лет. Слетео је беспрекорно, недалеко од чланова комисије који су били више него задовољни новим пилотом. Примљен је у републиканску авијацију.

НАСТАВИЋЕ СЕ

ТАЈНЕ БАЧКОГ СРЦА

Упорно сам га гледала и ко зна по који пут пала баш пред њим. А он се правио да ме и не примећује.

ЗАЉУБИЛА САМ СЕ У БРКОВЕ

Било је то тачно пре четири године, за време зимског распуста. Ишла сам тада у први разред средње школе. Зима сува, хладна, са тек понеком пахуљицом и, наравно, веома досадна. Једног дана сретнем другарицу која ми предложи да идемо на клизање. Нисам имала клизаљке али је она успела да ми их набави.

Првих неколико дана клизања стално сам падала и враћала се кући пуна модрица. И те суботе смо дошле на клизање. Чим сам стала на лед угледала сам њега. Стајао је на средини клизалишта са школским другом. Била сам узбуђена, нисам могла да се смирим. Осећала сам се некако чудно, као никада до тада. Било ми је јасно да сам се заљубила у младића кога нисам ни познавала. Нисам веровала у љубав на први поглед, а ипак ми се баш то догодило.

ВРЕМЕ ЈЕ ДОБИЛО КРИЛА

Док сам се клизала нисам скидала поглед с њега, док он није ни обраћао пажњу на мене. Био је доста старији од мене, па није ни чудо што ме није гледао, јер шта би и могао да нађе на једној балавици. Имао је крупне смеђе очи, коврџаву косу али оно што је нарочито привукло моју пажњу били су — његови бркови. Лепи бркови какве нико тада није имао.

Била сам упорна у својој жељи и настојањима да му покажем како ми се свиђа. Та моја упорност је најзад уродила плодом.

НАЈЛЕПША ЉУБАВНА ПЕСМА

Идила

Кад јутро сеоско по грању се оспе
и сунце ти заруди на недрима,
и роса на босе ноге ти се проспе,
а талас језе прамили бедрима –
девојко, чуј,
са пуним сретај ме ведрима,
да срећан и ведар буде ми дан!

Кад ветар источни зашуми по гранама
и сунце злато по коси ти пролије,
а бодри поклици заоре се странама –
девојко, чуј,
нек талас песме твоје мене полије,
да чашу бистру ведрог јутра долије,
да срећан и ведар буде ми лов!

Па кад се вратим под ноћ тихо-шуморну
са далеких пољских путања,
и затекнем те крај огњишта уморну –
девојко, чуј,
подарићу ти сав плод свога лутања
и цело вече осмеха и ћутања,
да ведра и блага буде ти ноћ.

Велимир Живојиновић – Massuka
(1886–)

Пришао ми је кад сам ко зна по који пут пала и понудио да ми покаже како се клиза. Пристала сам сва пресрећна. Али, од тог тренутка време као да је добило крила. Време за клизање је истекло, клизалиште се затварало.

Док сам скидала клизаљке и облачила ципеле зажелела сам да ме отпрати до куће. Како сам само била срећна кад ми је он то и предложио! На жалост, становала сам близу клизалишта па нисмо стигли готово ни реч да проговоримо. Он је нешто и причао док сам ја онако узбуђена ћутала као заливена. Ипак, договорили смо се да се сутра опет нађемо на клизању. Од среће и узбуђења те ноћи дуго, дуго ни сам могла да заспим. Сутрадан сам одмах после ручка, опет са другарицом кренула на клизање. Али, док смо пролазиле поред клизалишта у Дунавском парку видела сам га како се тамо клиза мада смо се јуче клизали на клизалишту спортског центра „Партизан". Ја сам хтела да са да одемо на клизалиште у Дунавски парк, али моја другарица није хтела ни да чује и тако смо ипак отишле на „Партизан"!

За све време док смо се клизале ја сам била нерасположена, осећала сам се као да ми је неко нешто узео, нешто моје што ми је драго. Изгубивши већ сваку наду да ћу га видети скинула сам клизаљке и пошла према излазу. И у том тренутку угледах њега како стоји и чека ме. Била сам толико изненађена и срећна, срце је почело јаче да ми лупа да сам остала нема, нисам имала шта да му кажем. Речи би тада биле заиста сувишне.

СУСРЕТ НА УГЛУ

Допратио ме је до куће. Договорили смо се да се сутра опет видимо на клизању. Међутим, време је нагло отоплило и од клизања није било ништа, јер у то време у Новом Саду још није било вештачког леда. И све до краја распуста мраз више ниједном није стегао. Била сам изгубила сваку наду да ћу га икад више видети.

Почело је и друго полугодиште, а ја још нисам заборавила младића са брковима. Онда смо једног дана губили један час и ја сам изишла да за то време купим неке ствари за школу. Док сам на једном углу чекала да прође један аутомобил да бих могла да претрчим на другу страну, угледала сам те дивне, крупне, смеђе очи и оне исте бркове у које сам се заљубила. Видео је и он мене. Пошто смо обоје журили, само ми је рекао да га увече чекам у 18 часова на том истом месту. Ја сам, наравно, дошла и од тада се више нисмо ни раздвајали.

Недавно смо прославили четворогодишњицу познанства, а ускоро ћемо прославити и други рођендан нашег детета.

Љиљана Велимировић,
Жарка Васиљевића 19
21000 Нови Сад
(Хонорар 250 динара)

Дан BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

Идућег петка: ОСУЈЕЋЕН ПОВРАТАК!

ОТРОВНЕ СТРЕЛЕ

ЗАБАВНИКОВ КВИЗ

Ако желите да проверите своје опште знање, овај квиз ће вам у томе помоћи. На свако од ових питања дата су по три одговора од којих је само један тачан. Ако сте успели да их пронађете, честитамо! А ако пак нисте свезналица, одговори су ту, у дну стране.

1. Област око Јужног пола прекривена вечним снегом и ледом зове се:

а) Арктик
б) антрацит
ц) Антарктик

2. Дрво из фамилије лептирњача, пореклом из Северне Америке, лепо мирише, од њега се добија мед и назива се:

а) липа
б) багрем
ц) мимоза

3. Лимени дувачки инструмент добио је име по једном делу тела неких животиња. Зове се:

а) труба
б) рог
ц) кларинет

4. Јак, биљни отров, алкалоид. Стара индијанска племена су њиме натапала врхове стрела у рату и лову. Име му је:

а) арсеник
б) цијанкалијум
ц) кураре

5. Млин који искоришћава снагу ваздушног струјања. То је:

а) воденица
б) ветрењача
ц) ветровка

6. Механички музички инструмент који свира окретањем ручице назива се:

а) вергл
б) џу-бокс
ц) музичка кутија

7. Вештина умножавања, отискивања на папиру помоћу нарочите пресе, слика, цртежа и текстова назива се:

а) монографија
б) литографија
ц) биографија

8. Његово име везано је за развој аутомобилизма. Године 1862. основао је фабрику аутомобила у Немачкој. То је:

а) Фолксваген
б) Мерцедес
ц) Опел

9. Митско шумско божанство с човечијим телом, козјим ногама и роговима на глави. Име му је:

а) Трол
б) Пан
ц) Сатир

10. Руски народни инструмент, сличан тамбури, зове се:

а) бузуки
б) бенџо
ц) балалајка

11. Састанак научника неке струке назива се:

а) конгрес
б) симпозијум
ц) колоквијум

12. Стање слично сну изазвано сугестијом друге особе зове се:

а) синтеза
б) хипноза
ц) неуроза

13. Јело састављено од различитог воћа или поврћа назива се:

а) касато
б) тути-фрути
ц) пунч

14. Знате ли која је птица постала симбол мира:

а) лабуд
б) галеб
ц) голуб

15. Између Аустрије и Швајцарске налази се једна од најмањих држава на свету. Дворац у њој зове се исто као и држава. То је:

а) Сан Марино
б) Лихтенштајн
ц) Шенбрун

ОДГОВОРИ:

1. Антарктик, 2. багрем, 3. рог, 4. кураре, 5. ветрењача, 6. вергл, 7. литографија, 8. Опел, 9. Пан, 10. балалајка, 11. симпозијум, 12. хипноза, 13. тути-фрути, 14. голуб и 15. Лихтенштајн.

Катар и Бахреин
ОВДЕ ИЗВИРЕ ЦРНО ЗЛ

ДВЕ МИНИЈАТУРНЕ ДРЖАВЕ У ПЕРСИЈСКОМ ЗАЛИВУ НАЈБОГАТИЈЕ СУ ЗЕМЉЕ СВЕТА

ЛОВЦИ НА БИСЕРЕ — Пре II светског рата Катар и Бахреин живели су од трговине, рибарења и — бисера. Сваке године у јесен стизали су париски јувелири да откупе најлепша зрна природног бисера. У време кад је пронађен први извор црног злата, ловци на бисере налазили су се у тешком положају: нису могли да издрже конкуренцију вештачког јапанског бисера. Међутим, и данас се од јуна до септембра, могу видети људи који роне у Заливу. Занат стар преко 4000 година не заборавља се лако.

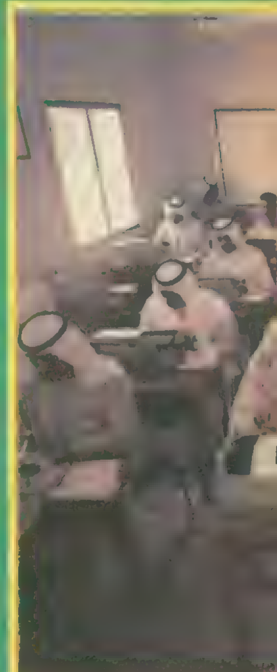
За професоре географије и историје то су две државице за које се доскора није знало, непрегледна пустиња равна као длан у којој сунце пржи 365 дана у години. Али, зато нема те петролејске компаније, нарочито сада у време енергетске кризе, која не би пожелела да има удела у коришћењу нафте Катара и Бахреина. Није чудо: ове две земље, заједно са Кувајтом и осталим емиратима Персијског залива, дају више од половине светске производње петролеја! Преко 150 година овде су суверени господари били Енглези, али откако су стекли независност ова два емирата чине велике напоре да имају своју индустрију и своје стручњаке и да не буду само произвођачи сировина.

КАТАР

Полуострво: **6500 км²**
Главни град: **Доха**
Становништво: 120.000
Независност проглашена: **1. септембра 1971.**

БАХРЕИН

Архипелаг од **11 острва**
Главни град: **Манама**
Становништво: **220.000**
Независност проглашена: **14. августа 1971.**

ВРАТА ПЕРСИЈСКОГ ЗАЛИВА — Бахреин је још мањи од Катара, али његових 11 острва, нарочито Абу Муса и Тунб који контролишу улаз у Персијски залив, одувек су привлачили туђина. Овај емират производи свега 3,5 милиона тона нафте годишње, али има друге изворе дохотка. Изградио је огромну рафинерију у којој се пречишћава нафта Саудијске Арабије и тако утростручио приход. Захваљујући својим дубоким лукама и међународном аеродрому преко којег иду све линије за Далеки исток и Аустралију, Бахреин има и огромне приходе од царине.

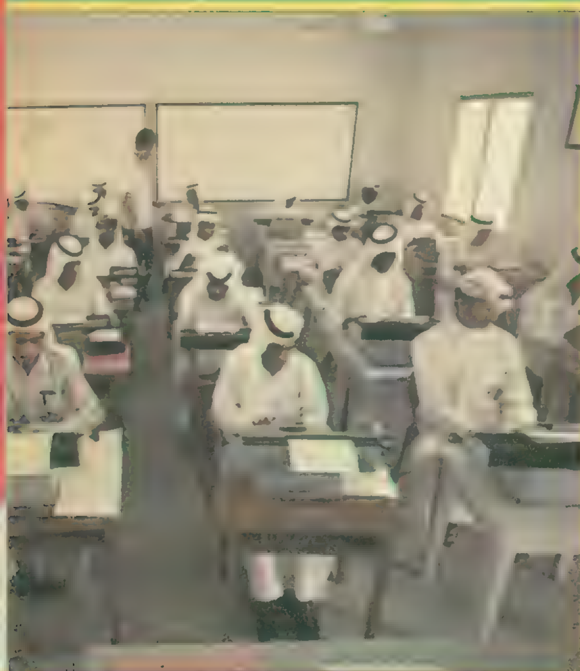
БЕЛО И ЗЕЛЕНО — До 1963. овде је био само песак. Данас се на ауто-путу Манама — Аваил, у срцу пустиње, налази радничко насеље, нови град Исатаун. Мале лепе виле изграђене су у стилу пустињске архитектуре. Свака кућа има башту, терасу, телевизор. Сви грађани имају право на бесплатно лечење. Што у граду има доста зеленила, то је право чудо природе. Захваљујући једном геолошком феномену Бахреин користи воду која се скупља од кише и избија између палми на многим местима на острву.

АТО

ОДМАХ ИЗА КУВАЈТА И САД — Иако је петролеј на полуострву Катару пронађен још 1939, права експлоатација започела је тек после рата 1947. Данас ова земља производи 27,5 милиона тона нафте годишње! Нафтовод дуг 80 километара пресеца Катар ширином целе пустиње и води од Дукана на западу до велике петролејске луке Ум-Саид. Национални доходак по глави становника Катара је врло висок, по богатству овај емират долази одмах иза Кувајта и САД.

СВЕ ОД НАФТЕ — Захваљујући петролеју Катар пије воду и хлади станове! Вода је овде и данас ретка као и некад и добија се помоћу цинковске фабрике која пречишћава слану воду из мора и даје 30.000.000 литара на дан! Плин који извире на пољима Дукана, који се некада палио јер се није знало шта ће се с њим, данас на лицу места покреће турбине и претвара се у електричну енергију. Полови на струје троши се на клима уређаје који живот на плус 35°, уз влажност од 90%, чине сношљивим.

ПЛАТА ЗА ЂАКЕ — Цео Катар има 120.000 становника, и разуме се, нема довољно својих стручњака. Недавно је отворен универзитет у Дохи. Школовање је потпуно бесплатно, а студенти поред тога добијају и „плату“ од преко 100.000 ст. динара месечно. Отворена је такође техничка школа и супермодеран занатски центар у Рајану. Новац добивен за петролеј не користи се више као некад само за куповину огромних америчких кола и мерцедеса 600 нити за подизање раскошних палата. На снимку је школа за секретаре — ученици вежбају куцање на машини.

БОЈЕ ЛОПТУ — Мада на песку не може да израсте трава, Енглези су овде покушавали да играју голф. Да песак не би летео, поливали су га сировом нафтом! А лоптица се једино могла приметити кад би је обојили у црвено или наранџасто. Данас је овде фудбал много популарнији од голфа. Тако Исатаун има игралиште које може да прими 11.000 гледалаца. Од осталих игара и забава овде су сачуване трке чувених арапских коња и лов са соколом. Емир Бахреина поседује једну од најскупљих ергела на свету.

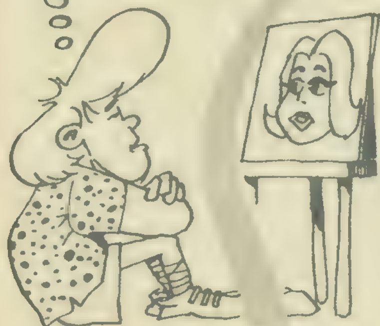
ЦИНОВСКА ЛИВНИЦА. — Кад је у Бахреину започета изградња велике топионице алуминијума, многи су мислили да је то бесмислица. Данас, кад су завршене три огромне фабричке зграде, свака дугачка по 600 метара, и кад ова фабрика прерађује годишње преко 230.000 тона руде у 120.000 тона алуминијумских шипки, то нико више не тврди. Основна предност фабрике овог веома траженог метала је у месту где се налази, на пола пута између произвођача сировине — Аустралије и потрошача — Европе.

ХИТ СТРАНА

Петком у Забавнику, а понедељком на Радио-Београду I, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, најбољи певачи, ансамбли и хитови!

ВЕЧЕ УЗ РАДИО

Santana

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

КАД ПОГЛЕДАМ У ТВОЈЕ ОЧИ

(WHEN I LOOK INTO YOUR EYES)

Музика: Карлос Сантана
Текст: Мајк Шрив
Изводи: ансамбл САНТАНА

Када погледам у твоје очи
видим океане и обале
и онда знам зашто живим
јер то видим у твојим очима.

Када погледам у твоје очи
сва љубав у мени се буди
и све око мене замире
јер то видим у твојим очима.

Када погледам у твоје очи
сунце тоне дубоко у небо
и премешта море у моју душу
јер то видим у твојим очима.

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: КАДА ПОГЛЕДАМ У ТВОЈЕ ОЧИ можете чути у понедељак 29. VII у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО која се налази на I програму Радио-Београда од 20 до 22 часа.

ЗАНИМЉИВОСТИ О САНТАНИ

Пре две године Сантана се, као и његов пријатељ, гитариста Џон Меклафин, придружио једној доста чудној секти. Сада носи само белу одећу, једе искључиво воће и поврће, а његово ново име гласи DAVA DIP.

Познати гитариста је у приватном животу познат као успешан пословни човек. Власник је вегетеријанског ресторана у Сан Франциску и студија за снимање музике. Посао му иде изванредно.

Приликом прошлогодишње турнеје по Европи Сантана је предводио екипу од 37 људи. Само је његова опрема била тешка преко 17 тона.

Сантана шије одећу у једном лондонском бутику који држе два младића из Београда. Они се зову Жељко и Ванча и велики су пријатељи славног гитаристе и чланова његовог ансамбла.

АДРЕСА:
SANTANA, STANTANA OFFICE, P. O. BOX 26671, SAN FRANCISCO, CALIFORNIA 94126, USA.

Овај изванредан ансамбл основан је 1968. године у Сан Франциску и назван је по своме вођи и гитаристи Карлосу Сантани. Славу је стекао захваљујући спектакуларним наступима и серијом одличних ЛП остварења. Музика САНТАНЕ, заснована на најразличитијим ритмовима у којима долазе до изражаја инструменталне способности свих чланова, а нарочито виртуозност Карлоса Сантане, има пуно обожавалаца широм света. За последњих неколико година састав се мењао али те промене нису битно утицале на квалитет његове музике.

Крајем прошле године САНТАНА је гостовала по Европи и задивила све који су је видели и чули. Британски новинари су чак прогласили овај ансамбл за најбољу групу света!

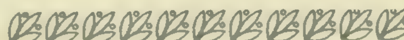
НАЈНОВИЈА ПОСТАВА САНТАНЕ: Карлос Сантана (CARLOS SANTANA) гитара, певач, удараљке и композитор; Дог Роуч (DOUG RAUCH) бас гитара; Ричард Кермоде (RICHARD KERMODE) мелотрон и оргуље; Том Костер (TOM COSTER) електрични клавир, оргуље, певач и удараљке; Џемс Минго Луис (JAMES MINGO LEWIS) латинске удараљке и конго бубњеви; Армандо Пераца (ARMANDO PERAZA) конго бубњеви; Јозе Чепито Ареас (JOSE CHEPITO AREAS) удараљке и Мајк Шрив (MAITREYA MICHAEL MIKE SHRIEVE) бубњеви.

АЛБУМИ: SANTANA (CBS... 1969); ABRAXAS (CBS... 1970); SANTANA II (CBS... 1971); SANTANA AND BUDDY MILES LIVE (CBS... 1971) CARAVANSERAI (CBS ... 1972) LOVE, DEVOTION, SURRENDER — SANTANA AND McLAUGHLIN (CBS... 1973) i WELCOME (CBS... 1973).

„УВЕК САМ ЖЕЛЕО ДА БУДЕМ ОКРУЖЕН МУЗИКОМ, АЛИ АКО ПОСТОЈИ НЕШТО ДРУГО ГДЕ БИХ ВИШЕ КОРИСТИО ОВОМ СВЕТУ ЈА БИХ СЕ ТОГА ОДМАХ ПРИХВАТИО“

CARLOS SANTANA

„Рођен сам у породици Маријачи у мексичком градићу Аутлану. Отац ми је био виолиниста тако да сам одрастао у свету музике и није чудо што сам једног дана и ја почео да свирам. Убрзо су ми очеви валцери досадили. Желео сам слободу у музици, али те моје импровизације нису се баш најбоље уклапале у традицију моје породице тако да сам морао да оставим виолину. Прешао сам на бас и некако у то време упознао блуз-музику која је била различита од свега што сам до тада познавао. Убрзо сам прешао на гитару и све подредио блузу. Био сам толико занесен, опијен да сам оставио породицу, стални посао и пошао на север, у Америку, у потрагу за музиком која ме је толико узнемирила. Сви путеви су водили ка Сан Франциску, и ја сам се једног дана 1966. године, обрео у овом великом граду. Свирао сам са непознатим музичарима у малим клубовима где ме је чуо познати Мајк Блумфилд и позвао да већ сутрадан дођем на необавезно свирање у чувени „Филмор Уест“ где се обично окупљала елита блуз музичара. Када су ме чули, нови познаници су ми предложили да створим своју групу што сам убрзо и учинио.

У почетку смо свирали блуз и нисмо се много разликовали од стотине састава Сан Франциска. Преокрет је настао када сам у Њујорку чуо уметника латинске музике — Тита Пуента. Био сам одушевљен његовом музиком, пуном најразличитијих јужноамеричких ритмова, и схватио сам да тај звук може наићи на огромно интересовање у рок-свету, ако се само модернизује и презентира на један нов начин. Придружила су нам се два нова свирача на удараљкама, направили смо нов репертоар и пошли на турнеју. „Сантана“ је имала срећу да се појави на америчкој, а посредно и светској сцени у моменту када се на њој нису догађале „велике ствари“. Публика је била помало уморна од блуза и бучне музике, а ми смо јој нудили промену. Носили смо „електрифициране латинске ритмове“, „афро рок“, нову атмосферу, забаву и расположење. Постигли смо леп успех на „Вудсток фестивалу“ (август 1969) и то нам је отворило врата у свет. После светске турнеје, у лето 1970. године, наша

популарност достигла је велике размере. Тако је и остало...

Кроз састав су за ових шест година пролазили многи музичари. Био сам те среће да су то увек били изванредни инструменталисти с којима је било задовољство сарађивати. Радостан сам, приватно и професионално, што сам на челу ансамбла који је поп-свету представио толико дивних људи и музичара. Моје задовољство је утолико веће што сам пошао стопама Тита Пуента и допринео да музика мог завичаја и целе Јужне Америке нађе своје место и стекне нову публику.

Као „Маријачи“ мислим да сам своју мисију обавио. Као мој деда, као мој отац, тако и ја увесељавам пријатеље музиком. Тако већ вековима раде Маријачи...

Политикин Забавник

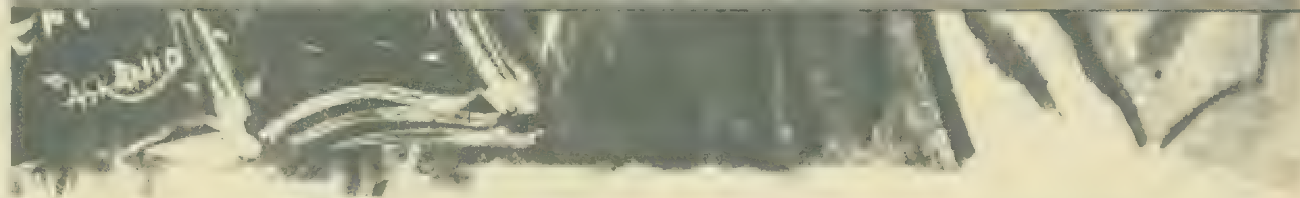
МИЛАН ЛАЗАРЕВИЋ

Снимио: М. Вучићевић

ХЕНРИ КУТНЕР

Смеђа бележница

Денис Холт је возио њујоршком Медисон Авенијом и уморно зурио кроз ветробран по коме су брисачи ратовали са потоцима кише. Управо је помислио како је за вечерас било доста посла кад се огласи звучник:

— Број 6389, Денис Холт?

— Да?

— Иди пред Централ парк.

— До врага, зашто баш ја? — гунђао је Денис. — Пошаљи некога од момака који су тек почели смену!

— Човек је тебе тражио, Холт. Рекао је твоје име и број. Можда ти је неки пријатељ. Стајаће поред споменика — препознаћеш га по штапу у црном капуту.

— Ко је он?

— Откуд знам? Није рекао име.

Посао је склопљен

Одмах га је угледао. Сви су ужурбано промицали, само је он стајао на киши и чекао. Холт је притерао кола уз ивичњак и отворио врата. Човек је ушао, скинуо шешир натопљен водом и погледао Дениса право у очи. Био је стар, чак веома стар, црте лица готово му се нису могле разазнати од бора.

— Денис Холт? — упитао је промукло.

— Тај сам, другар! Куда ћемо?

— Хм... крени кроз парк.

Холт слеже раменима и окрете у Централ парк. Возећи бацао је повремено поглед у ретровизор. Не, овог човека никада раније није видео.

— Колико је сати? — упита одједном старац.

— Око седам.

— Аха... А данас је 10. јануар 1943, зар не?

Холт није одговорио. Његов путник се окрете и поче да зури кроз задње стакло. Онда одједном упита:

— Хоћеш ли да зарадиш хиљаду долара?

— Шалиш се?

— Ни најмање. Имам новац код себе. Посао је помало опасан, па нећеш бити преплаћен. Потребан ми је телохранитељ — неки људи ме гоне.

— Онда ме отпиши! Одвешћу те до полицијске станице па тамо тражи помоћ!

Нешто паде до Холта на предње седиште. Он погледа и срце му заигра. Пружио је руку, узео свежањ новчаница и пречешљао га. Хиљаду долара!

— Веруј ми, Денисе — рече старац — само ти можеш да ми помогнеш. Не могу да ти кажем зашто, али поштено плаћам услугу.

Хоћу да спречим злочин!

Холт размисли. Звучало је чудно, али и занимљиво... за промену. Осим тога, хиљаду долара није била сума за бацање.

— У реду — рече. — Шта треба да радим?

— Најпре треба да измакнемо пратиоцима — рече старац. — Сигурно си приметио да једна кола иду за нама?

— Јесам — рече Холт. — Али, Централ парк није најпогодније место за заметање трага. Отрешћемо их се на неком семафору.

— У реду, Денисе.

— Добро, а како се ти зовеш? Ред је да и ја сазнам твоје име!

— Смит.

— Наравно — прогунђа Холт. — Сви се ви зовете Смит!

— А ти, Денисе — рече старац — имаш двадесет година и ослобођен си војске због срчане мане.

— Гле, гле, шта ти све знаш о мени! Слушај, да се зауставимо ипак код полицијске станице, можда ћемо се тако отрести твојих пријатеља? — подругивао се Холт.

— Како хоћеш. Могу да кажем да нисам непријатељски агент. Мој задатак нема везе са овим ратом, Денисе. Ја хоћу да спречим један злочин; ако не успем, вечерас ће једна кућа бити спаљена и једна драгоцена формула уништена.

— То је онда посао за ватрогасну бригаду!

— Не. Само ја и ти можемо да га обавимо...

Холт наједном додаде гас, пролете кроз црвено светло и скрену у једну споредну улицу. Смит се беспомоћно хватао за ручке на вратима аутомобила. Холт изведе још два-три слична маневра а онда успори.

— Мислим да смо замели траг — рече.

— Треба да будемо сигурни — одврати Смит.

— У том случају боље је да се склонимо са улице. Ево, како...

Холт је ушао у једну гаражу, узео купон за паркирање и журно извео Смита из кола.

— Причекаћемо док не будемо безбедно могли даље.

— Где?

— Шта мислиш о неком бару? Време је тако одвратно да ти не бих одбио једно пиће!

Кућа у Бруклину

Изгледало је да се Смит потпуно препустио Холту. У суседној улици пронашли су бар и сели за један повучен сто у углу.

— Знам ово место — рекао је Холт. — Постоји и задњи излаз — ако затреба.

Смит уздрхта.

— Не бој се, стари. Увек носим ово са собом — Он му показа пар металних боксера. Смит је ћутао.

— Дакле, ипак нећеш да ми кажеш о чему се ради? — упитао је Холт.

— Не могу, Денисе. Не би ми веровао... Колико је сати?

— Сад ће осам.

— Морамо да стигнемо до те куће пре једанаест.

— Где се налази?

Смит извади из џепа мапу, распростре је по столу и рече једну адресу у Бруклину. Холт је пронађе на мапи.

— Недалеко од плаже — рече. — Усамљено место, зар не?

— Не знам. Никада нисам био тамо.

— Шта ће се догодити у једанаест?

Смит узе са стола једну папирну салвету, извади оловку и поче да црта.

— Пази сад — рече — хоћу да добро проучиш овај план. То је приземље куће у Бруклину у коју идемо. Китонова лабораторија је у подруму.

— Ко је сад то?

— Китон? Он је физичар. Ради на једном врло значајном проналаску.

— Добро. Даље?

— Кућу окружује широк појас земљишта — настави Смит, цртајући ужурбано. — Овде, у приземљу, је библиотека, а у њој сеф, иза једне завесе. Можеш да уђеш кроз прозор...

— Аха, видим одакле ветар дува! — рече Холт намрштено.

— Шта? Чекај док завршим. Сеф ће бити откључан и у њему

ћеш наћи једну смеђу бележницу. Хоћу да узмеш ту бележницу...

— ... и да је првом поштом пошаљем Хитлеру! — одврати Холт.

— Не, већ да је однесеш у америчко Министарство рата — рече Смит. — Јеси ли сад задовољан?

— То већ може. Али, због чега је бележница тако важна?

— То не могу да ти кажем. Али, формула је изражена тако простим језиком да би сваки лаик могао да је примени. Ето — зато је ствар опасна.

— Ако је тако, зашто чекамо? Зашто одмах не одемо по њу?

— Формула ће бити готова тек нешто пре једанаест. Китон сада ради на завршним прорачунима. Морам да те упозорим, Денисе, — ствар може да постане опасна ако тамо сретнемо људе који су ме гонили...

— Покушаће да те убију?

— Ох, то не! Убиство је крајње средство. Додуше, постоји еутаназија, али то не одговара у овом случају...

Холт се није трудио да разуме Смитове речи. Помислио је да је „еутаназија" вероватно име неког места...

Бежи одавде, Денисе!

— Ту смо — рече Смит после дуге вожње. — Пронађи неко место да сакријеш кола.

— У реду — рече Холт. Зауставио је кола на једном месту заклоњеном жбуњем и густим сплетом грања. Изишавши на кишу, подигао је оковратник и добро натукао шешир.

— Спреман сам — рекао је. — Шта сад?

— Још није једанаест. Морамо да сачекамо.

Чекали су сакривени у жбуњу Китонове баште. У помрчини и кроз кишу, кућа је изгледала као нека сабласна сенка. Био је осветљен само прозор библиотеке.

Минут касније, видели су како један човек улази у библиотеку, уклања завесу на зиду и отвара сеф.

— Назад! — прошапта Смит. — Свакога часа треба да дође до експлозије. Тада ћеш ући и узети бележницу.

— Усред експлозије — зграну се Холт. — Ти ниси при себи!

— До експлозије ће доћи у лабораторији. Проћи ће доста времена док пламен захвати приземље.

— У реду. А онда?

— Онда је однеси право у Министарство рата.

— А ти?

— Не брини за мене. Ја сад идем да задржим наше пратиоце ако су ту. Јеси ли све упамтио?

— Без бриге. Збогом!

Одједном, зачу се снажна експлозија. Холт осети како му земља дрхти под ногама. Човек у библиотеци поскочи, залупи врата сефа и не закључавши их, нестаде из видокруга.

— Сад! — узвикну Смит. — Трчи, Денисе!

Холт појури ка прозору. Крајичком ока опазио је да још једна тамна прилика хита у истом правцу. Холт натаче боксере. „Лако ћу с њим", помислио је, „само, ако нема ватрено оружје..."

Тада се спотакао и пао. Пламен је већ бацао јасну светлост унаоколо и он виде како непознати притрчава прозору, разбија стакло и ускаче у собу. Холт устаде и потрча. У два-три скока стигао је до прозора и пребацио се преко симса.

Незнанац, који је стајао испред сефа, окрете се.

— Закључао сам сеф, Денисе, — рече. — Боље бежи одавде док ти пламен није препречио пут!

— Ухватили смо га, председниче, — рече незнанац.

— Је ли му пошло за руком, Хорусе?

— Није.

Председнику се оте уздах олакшања.

— Добро, уведите га. Најбоље је да с тим одмах свршимо.

Смит уђе у канцеларију, погружен. Председник дохвати једну књигу и поче да чита:

— Март 2016. године. Предмет: шпекулисање факторима вероватноће. Оптужени је откривен у покушају да мењајући прошлост измени садашњост. Употреба времеплова дозвољена је само овлашћеним лицима. Нека оптужени одговори.

— Нисам покушао да изменим прошлост, председниче — зацвиле Смит.

— Примедба! — убаци Хорус. — Посете неким просторно-временским секторима су забрањене. Као што сви знамо, забрањене су због тога што су ови сектори били од кључне важности за будући развој човечанства. Међу њих спада и кућа физичара Китона у Бруклину, посебно 10. јануара 1943. године око 11 часова увече. Оптужени зна зашто.

— Немам појма, господине — рече Смит. — Морате ми веровати.

— Ту су чињенице — настави Хорус. — Физичар Китон пронашао је 1943. године оно што ми данас познајемо као М-енергију. Пошто је формула била изражена тако да је могао да је примени сваки лаик, Китон ју је по завршетку однео у своју библиотеку у намери да је закључа у сеф. Али, у том тренутку дошло је до експлозије у његовој лабораторији. Отрчао је да види шта је, оставивши сеф отворен. Китон је изгорео, а пламен је уништио и његову бележницу јер сеф није био добро заштићен. М-енергија поново је откривена тек у првој години нашег века...

— Ништа од тога нисам знао, господине — рече Смит.

— Лажете. Ви сте украли времеплов у циљу да преко прошлости измените садашњост. Да је Денис Холт 1943. године дошао до бележнице, он не би одолео искушењу да прочита формулу. Тада би био у стању да искористи моћну М-енергију и помоћу ње завлада светом. Према томе, Денисе Холте, у складу са даљим током догађаја који сте предвидели, ви бисте данас као диктатор стајали на врху једне мрачне, сурове цивилизације! Према свему изложеном, ви сте починили тежак злочин.

— Признајем — рече стари Денис Холт. — Хтео сам да побегнем из своје чамотиње, из свог свакодневног рутинског живота.. Нисам могао више да га поднесем... Казните ме еутаназијом, казните ме убиством из милосрђа!

— Ваш досије показује да сте имали много прилика да напредујете — рече председник. — Били сте неспособни, то је све. А што се тиче еутаназије, то би била преблага казна за ваш злочин. Не — осуђујем вас да на свом садашњем послу проведете остатак живота!

Денис Холт обори главу и зајеца. Гору пресуду заиста није могао да замисли...

А у 1943. години, млади Денис Холт напуштао је у свом таксију Бруклин, мислећи на свежањ новчаница у свом џепу и на то како ће помоћу њега променити живот. „Не", понављао је у себи весело, „Денис Холт више неће чамити у такси-служби!"

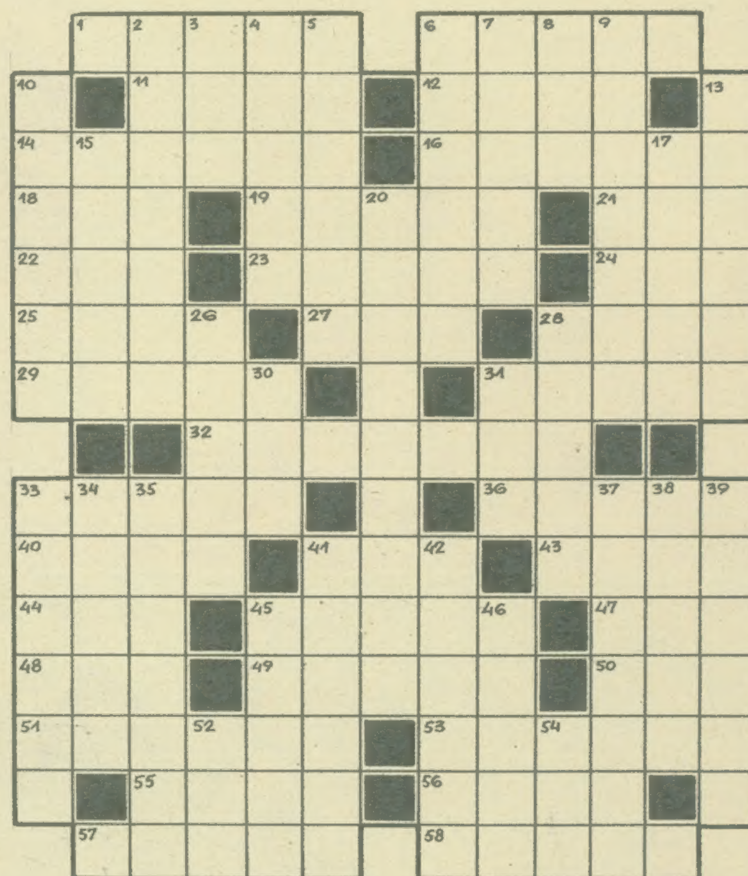
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) давно изумрла животиња, 6) угоститељски објекат, 11) забрана неких радњи, неприкосновеност извесних места, 12) описивање, 14) носач, 16) типка, 18) део књиге, 19) онај ко презире и исмева све друштвене обзире, 21) младе кобиле, 22) врста папагаја, 23) стара мера за течност (мн.), 24) део лица, 25) озледе, 27) марка аутомобила, 28) метак, куршум, 29) прастановници Балканског полуострва, 31) испуњен до краја, 32) средоземна биљка, 33) свечана одећа, 36) део зимске опреме, 40) холандски досељеници у јужној Африци, 41) наша прва филмска глумица (Рина), 43) муслиманско мушко име, 44) наша фабрика апарата за домаћинство, 45) врста тканине, 47) језеро у Северној Америци, 48) оружани сукоб, 49) пољско цвеће, 50) немачки граматички члан, 51) име нашег политичара и публицисте Кершованија, 53) држава у Африци, 55) ислужен коњ, 56) траг дивљачи, 57) врста гљиве, 58) малог раста.

УСПРАВНО:

2) козачке поглавице, 3) француски филмски режисер (Луј), 4) онај који убија, 5) одећа старих Римљана, 6) побуде, подстицаји, 7) зли, 8) врста дрвета, 9) становник Естоније, 10) земљорадници, 13) врста угља, 15) скуп правила и обичаја о међусобним односима људи, 17) стари назив за Љубљану, 20) један падеж, 26) државне благајне, 28) барска биљка (мн.), 30) летовалиште на Кварнеру, 31) без репа, 33) опера немачког композитора Вебера, 34) златник, 35) говорници, 37) име наше књижевнице (Секулић), 38. дугачак прокоп за одвођење воде, 39) чувени амерички проналазач (Томас), 41) врста морске рибе, 42) припадник старог германског племена, 45) сила, 46) летописи, 52) римски песник и филозоф (Тит Лукреције), 54) загребачка радио-индустрија.

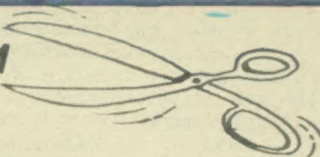
РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) самоувереност, и, а, 10) ролат, д, и, 11) три, 13) Алиса, 14) мат, 16) нота, 18) Тот, 19) Бано, 20) идила, т, 22) Везув, ц, 23) стуб, 25) брод, к, 26) Ава, 28) трола, 29) ада, е, 31) воз, 32) ата, а, 33) шок, 35) масти, 36) Орк, а, 38) атак, 40) Олиб, л, 42) топот, б, 45) окови, 47) Асим, 48) соб, 50) сјај, 51) лет, 52) пилав, 54) Ере, о, в, 55) етика, и, и, 56) великодушност.

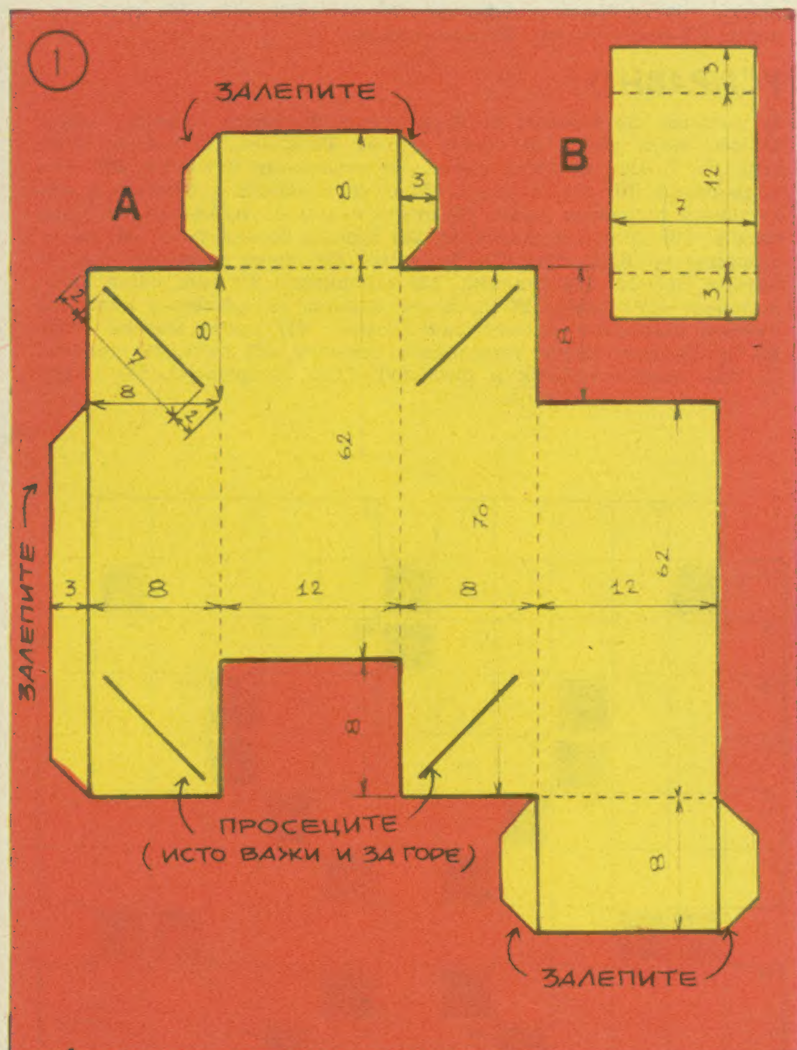
Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ" Миродуб Лазаревић.
Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника" Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 176,00 дин, полугодишња 88,00 дин, тромесечна 44, дин. Претплата за иностранство: годишња 352,00 дин, полугодишња 176,00 дин, тромесечно 88,00 дин. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: ДМ 60.—, Долар 24.—, Фф. 112.—, Шфр. 70.—, Шкр. 102.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

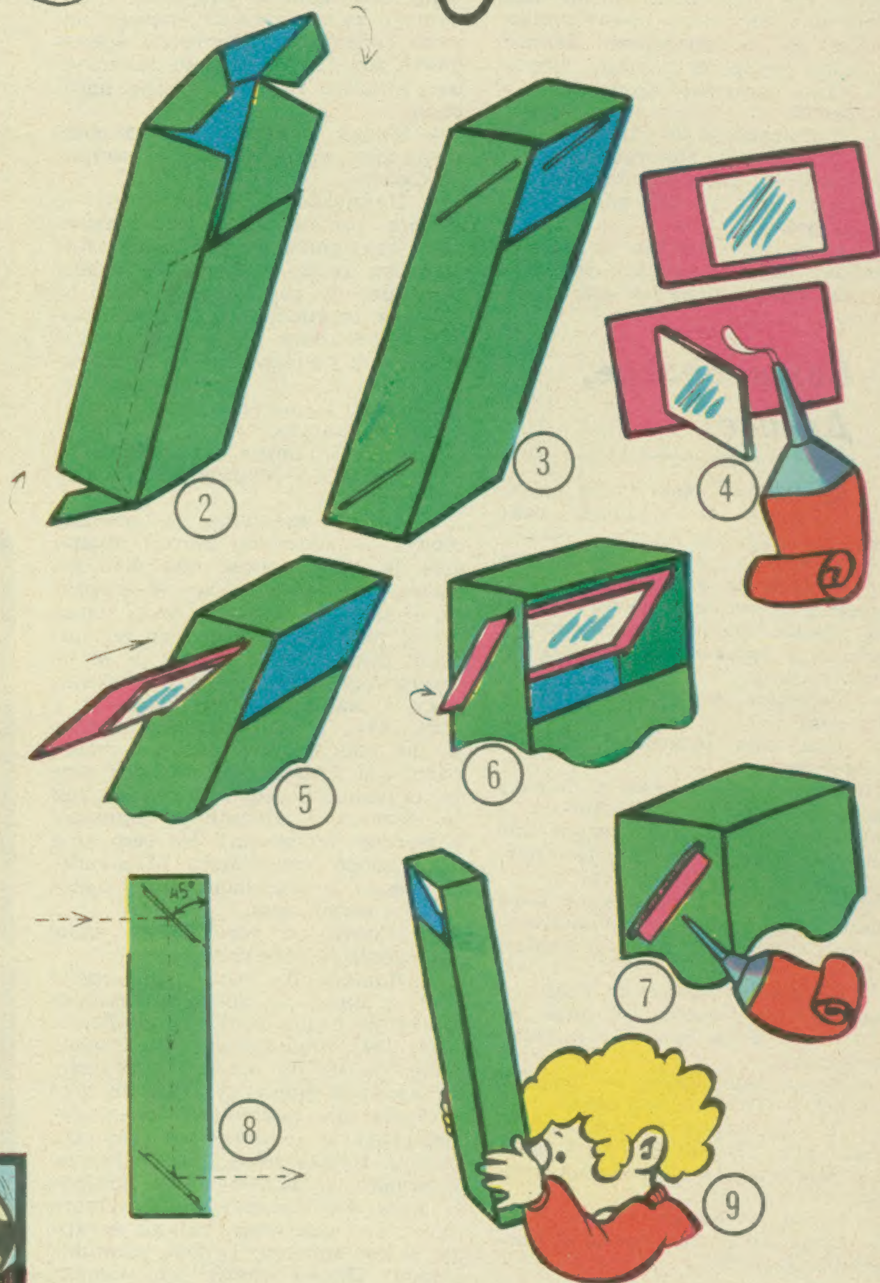

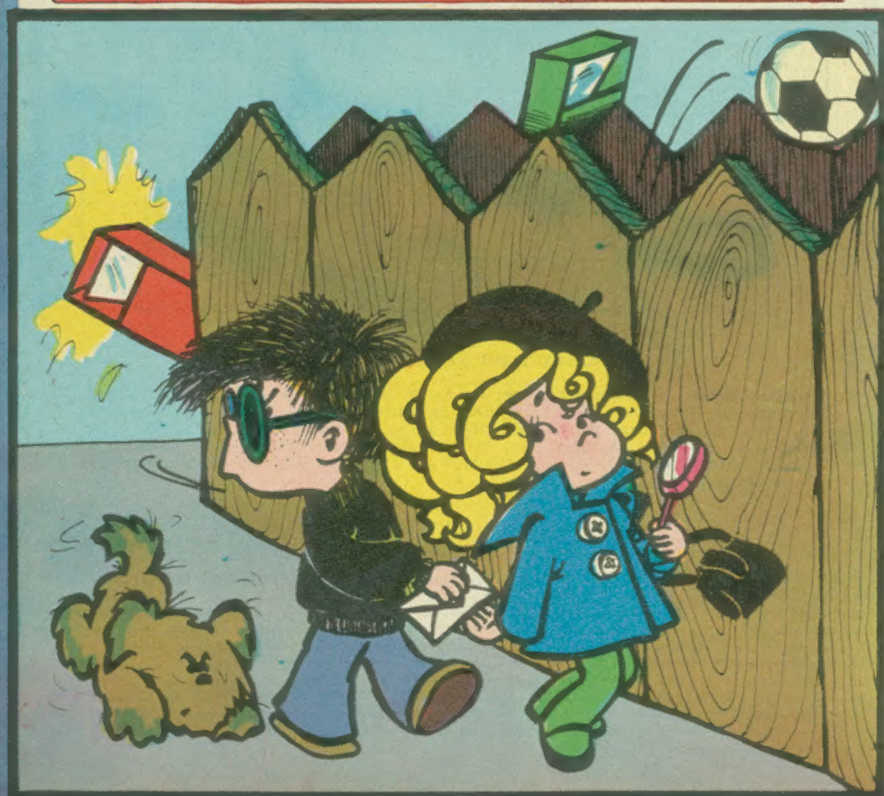
НАПРАВИТЕ САМИ

ПЕРИСКОП

Ако желите да имате свој лични перископ, предлажемо вам да га направите према нашој шеми. Од чврстог картона искројте шему перископа као што видите на нашем цртежу 1 — А и пресавијте на местима обележеним цртицама. Део обележен Б искројте два пута и набавите два огледалцета исте величине. Део А склопите према цртежу 2 и залепите на означеним местима. Затим прорежите на означеним местима (црт. 3). На оба дела означена са Б залепите огледалца (црт. 4) па их затим провуците кроз прорез (црт. 5). Крајеве (широке по 3 см) који вире пресавијте и залепите са спољне стране (црт. 6 и 7). Тако урадите и на доњем и на горњем делу перископа.

Перископ ради на следећи начин: огледалце се постави под углом од 45°. Слика пада под углом од 45° на горње огледалце одбија се под истим углом, пада на доње опет под углом од 45° и опет одбија под истим углом (црт. 8). Тако на доњем огледалцету видимо слику која се огледа на горњем. Перископ се употребљава тако што се гледа на доње огледало (црт. 9) а горњим тражи призор који вас интересује. На пример: кад гледате утакмицу преко тарабе или параду кад је гужва а ви сте иза првог реда.

Пажња! Све димензије су дате у сантиметрима.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

ОБАВЕШТЕЊЕ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Обавештавамо претплатнике да је због повећања цене листа дошло и до промене цене претплате. Почев од 1. августа нове претплатне цене износе:

	за нашу земљу	за иностранство
претплата за 3 месеца	44,00 дин.	88,00 дин.
претплата за 6 месеци	88,00 дин.	176,00 дин.
претплата за 1 годину	176,00 дин.	352,00 дин.

Уплате слати на текући рачун НИП ПОЛИТИКА — Београд, број 60801-601-822 са назнаком: претплата за ЗАБАВНИК и потпуном адресу на коју желите да шаљемо лист.

Све уплате извршене до 1. VIII 74. важе до истека претплате по СТАРИМ ЦЕНАМА. Почев од 2. VIII 74. обрачунаваћемо нове цене према горњем ценовнику.

УРЕДНИШТВО

Драги Забавниче,

ЧАШЕ ОД НОЈЕВИХ ЈАЈА

Занима ме шта су све људи користили или користе одноја.

Светлана Латиновић, Параћин

Још у старим кинеским делима говори се да су поданици даривали својим царевима јаја од ноја. Исто тако су главе египатских божанстава, војсковођа и ратника кићене нојевим перјем јер је оно тада сматрано симболом праведности. Херодот помиње да су неки народи, да би се заштитили, носили нојеву кожу. Римски писац Плиније говори да се од љуске нојевог јајета праве посуде, да ратници нојевим перјем ките шлемове и сл. Такође је записано да је цар Хелиогабал, кад је једном приредио гозбу, наредио да се на сто изнесу пржени мозгови од 600 нојева. Судећи према овим записима и причама, људи су одавно увидели од какве им је користи ној.

У средњем веку, на свим богатијим тржиштима Европе, продавано је нојево перје. Сматра се да има десет врста нојевог перја од чега зависи и његова цена. Дуго, меко и разнобојно перје ове велике птице каткад је и данас у моди. Међутим, људи од ноја не користе и не цене само његово лепо перје због којег је ова снажна и поносна птица веома проређена. На многим трпезама служено је и месо од ноја. Они који су јели месо од младих нојева кажу да је по укусу између живинског и говеђег меса. За јело се употребљава и нојева маст и јаја. У разне сврхе користи се и учињена нојева кожа. Чврсте љуске од нојевих јаја често су окиване и украшаване племенитим металима и служиле су као скупоцене чаше на свечаностима. Становници пустиње Калахари пуне ове љуске водом, затим их добро затворе и затрпају у земљу. Кад наступи суша, ова необична резерва воде је драгоцена.

ГДЕ СУ НЕСТАЛА СЛОВА?

Откад се употребљавала гума за брисање и ко је први открио ову њену особину?

Лазар Момировски, Струга

Свима нам је позната гума за брисање, али мало ко зна да је она, као толико других и мањих и већих изума, пронађена сасвим случајно. По мишљењу неких стручњака, прва практична и корисна примена каучука у Европи запажена је тек око 1770. године. Наиме, те године неки механичар Наирне, који је имао радионицу у једном предграђу Лондона, ставио је једног дана комадић каучука на хартију исписану оловком. У једном тренутку случајно је превукао тим комадићем каучука преко забележака и био је зачуђен кад је приметио да су нека слова нестала, а друга избледела. После још неколико сличних покушаја утврдио је да каучук брише слова и речи написане оловком. Тако је пронађена гума за брисање. Те године (1770) каучук је постао цењена трговачка роба а на тржиште су га први изнели продавци писаћег прибора.

ЉУДИ ЖАБЕ БЕЗ ГЊУРАЧКИХ ОДЕЛА

Колико времена човјек може да остане под водом без икакве гњурачке опреме?

Десанка Петровић, Приједор

Здрав и снажан човек по правилу не може да остане под водом дуже од једног минута. Специјалним тренинзима роњење без икакве гњурачке опреме може да се продужи на два минута па и нешто више. Међутим, аустријски пионир подводног снимања и лова Хас пише да он и његови друговн могу под водом да се задрже до четири минута! Да би то постигли они пре роњења удишу ваздух често и дубоко читава два минута. На тај начин засите крв кисеоником и организам онда може дуже него обично да издржи без ваздуха.

На дубини од 6 до 30 метара издрже два до три минута рониоци који сакупљају бисерне шкољке у приморју Персијског залива, у Црвеном мору, на обалама северне Аустралије и у водама Јапана.

Јапански ловци бисера, жене „амадзи“, роне дневно и по 120 пута. Ово необично занимање је веома напорно и зато многе умиру у води или оболе од професионалних болести док један део њих постају жртве ајкула. И поред свега, ове храбре жене плаћене су веома мало.

Два до три минута под водом остају ловци сунђера. Више од три минута успевају да задрже дисање само артисти. Амерички артист Јенох постигао је рекорд ронећи под водом 4 минута и 46 секунди! Међутим, један Јапанац, који је око 1900. године радио у килском бродоградилишту задржао се без икакве опреме под водом до 10 минута, али подаци о томе нису поуздани.

WALT DISNEY
МИКИ

МИНИ, КУПИО САМ ЈЕДНУ МНОГО ФИНУ, УЗБУДЉИВУ КЊИГУ!

МОГУ ЛИ ЈА ДА ЈЕ ЧИТАМ... КАД ТИ ЗАВРШИШ?
НЕГО!

ТО ЈЕ КЊИГА О ПОСМАТРАЊУ И ПРОУЧАВАЊУ ПТИЦА!
ДИВНО!

ТИ МИ КАЖИ КАД ПРИМЕТИШ НЕКУ РЕТКУ ПТИЦУ, МИКИ!

А ЈА ЋУ ДА ЈЕ ПОТРАЖИМ У КЊИЗИ!
СВЕТ ПТИЦА

АХА! ВИДИМ ЈЕДНУ НЕОБИЧНУ **ГОЛУБИЦУ...**

ИМА ЦРВЕНУ ЋУБУ НА ГЛАВИ И ЗЕЛЕНЕ ОЧИ!
ДА ВИ-ДИМО...

У КЊИЗИ НЕМА НИ ПОМЕНА О ТАКВОЈ ПТИЦИ!

ДАЈ ДА ЈА ПОГЛЕДАМ, МИКИ...
А... ШТА?

